بسم الله الرحمن الرحیم

سالنامهٔ عملکرد
مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران
۱۳۹۹

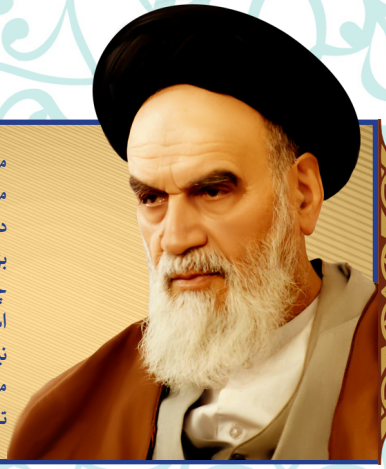

ملت عزیز ایران و سایر کشورهای مستضعف جهان اگر بخواهند از دام‌های شیطنت‌آمیز قدرت‌های بزرگ تا آخر نجات پیدا کنند، چاره‌ای جز اصلاح فرهنگ و استقلال آن ندارند، و این میسر نیست جز با دست اساتید و معلمان متعهدی که در دبستان‌ها تا دانشگاه‌ها راه یافته‌اند

هدف پژوهش دو چیز است:
یکی رسیدن به مرجعیّت علمی و حضور در جمع سرآمدان علم و فتّاوری، دوّم حلّ مسائل کنونی و آینده‌ی کشور

صاحب امتیاز:
مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

همکاران این شماره:
سعید ماخانی
سیدعلی حسینی
حسین رستمی جلیلیان
نوید عابدینی
فرانک خوردوستان
سعید عندلیب

گردآوری:
واحد روابط عمومی و امور بین‌الملل

صفحه‌آرا:
سیدعلی حسینی

پایگاه خبری:
www.irip.ac.ir

تهران، خیابان ولیعصر، خیابان نوفل لوشاتو، خیابان شهید آراکلیان، شماره ۴، موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

فهرست

معرفی و تاریخچهٔ مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران ۷
وظایف مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران ۹
ارکان مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران ۹
اعضای هیئت علمی ۱۰
طرح‌های پژوهشی موظف و غیر موظف ۱۲
اخبار حوزهٔ ریاست ۱٤
اخبار دفتر رئیس ۱٦
تفاهم‌نامه‌ها ۱٦
حوزهٔ روابط عمومی ۱٦
اخبار حوزهٔ معاونت پژوهشی ۱۸
تأسیس کرسی پژوهش و تحقیق آثار ابن سینا ۲۰
جذب اعضای هیئت علمی ۲۰
کارگروه اخلاق در پژوهش ۲۰
طرح ابن سینا ۲۱
تأسیس گروه مطالعات ابن سینا ۲۲
مجله علمی جاویدان خرد ۲۳
انتشارات ۲٤
کتاب‌های در دست چاپ ۲۸

آموزش ۲۹
آموزش مجازی ۳۰
دوره‌های تربیت مربی فلسفه برای کودکان ۳۰
دوره‌های آموزشی آزاد ۳۱
نشست‌ها، مدرسه‌ها، کارگاه‌ها ۳٤
کارگاه‌ها ۳۳
نشست‌ها ۳٤
مدرسه پاییزی ۳۵
همایش‌ها ۳٦
همایش روز جهانی فلسفه ۳٦
همایش ملی «سهروردی و احیاء حکمت فهلوی» ۳۷
همایش ملی «بررسی آراء و آثار تیتوس بورکهارت» ۳۹
همایش ملی «فلسفه غرب و ترجمه» ٤۱
همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری» ٤٤
پیش‌نشست‌های همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری» ۵۰
اخبار حوزهٔ معاونت اداری و مالی ۵۲
مدیریت اداری ۵۲
مدیریت مالی ۵۳
باغ فلسفه ۵٤
سایر فعالیت‌ها ۵۵

تصاویر آرشیوی

معرفی و تاریخچهٔ مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

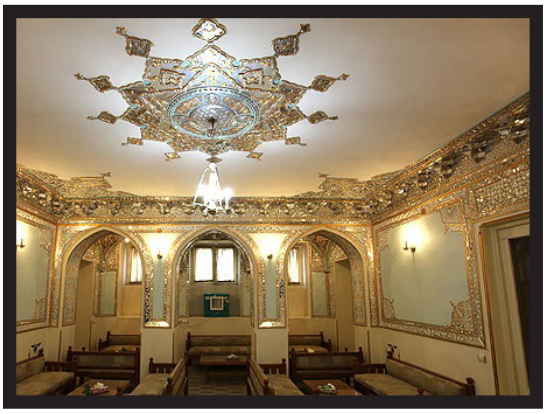

مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران، با سپری شدن ۴۷ سال از زمان تأسیس، قدیمی‌ترین و مؤثرترین مؤسسهٔ تحقیقات حکمی- فلسفی در کشور است.

«انجمن شاهنشاهی فلسفهٔ ایران» در سال ۱۳۵۳(۱۹۷٤. میلادی) به همت استاد دکتر سید حسین نصر (متولد. ۱۳۱۲) و با خرید دو ساختمان تاریخی در قلب تهران که امروز به ثبت سازمان میراث فرهنگی رسیده تأسیس شد. اهداف نخستین تأسیس این انجمن عبارت بود از:

شناسایی و گسترش میراث فکری و فلسفی ایران در دوران اسلامی و پیش از آن در سطح ملی و بین‌المللی

معرفی بهتر سنت‌های فکری شرق و غرب به ایرانیان

زمینه‌سازی برای تطبیق و مقایسه بین سنت‌های مختلف فلسفی و تطبیق آن‌ها با حکمت اسلامی

در دهه‌های بعدی، موسسهٔ حکمت و فلسفه با هدف معرفی جریان‌های نوپدید فلسفی و نیز تبیین موضوعات جدید فلسفی اقدام به بسط فعالیت‌های خود در این عرصه کرد که تشکیل گروه‌های مطالعات علم، منطق و فلسفهٔ غرب هم در این راستا بوده است.

انجمن در راستای تحقق اهداف خود از استادان برجستهٔ داخلی و خارجی دعوت به همکاری کرد. در میان اساتید برجستهٔ داخلی می‌توان از استاد سیدجلال‌الدین آشتیانی (۱۳۰٤-۱۳۸٤)، دکتر عباس زریاب خویی و استاد جواد مصلح (۱۲۹۸-۱۳۷۷) نام برد و در میان اساتید نامدار بین‌المللی هم باید به پروفسور هانری کربن (۱۹۷۸-۱۹۰۳)، پروفسور توشیهیکو ایزوتسو (۱۹۹۳-۱۹۱٤) و پروفسور کورودا (۲۰۱۸-۱۹۳۳) اشاره کرد که با تشکیل کلاس‌های تخصصی که همه بر قرائت و تفسیر متون اصیل حکمی، عرفانی و فلسفی ابتنا داشت، شاگردان مبرزی نظیر ویلیام چیتیک (متولد. ۱۹٤۳)، جیمز موریس (متولد. ۱۹٤۱)، نصرالله پورجوادی (متولد. ۱۹٤۳) و غلامرضا اعوانی(متولد. ۱۹٤۳) را پروراندند که در حال حاضر خود صاحب کرسی در دانشگاه های معتبر ایران و جهان هستند. اندیشمندانی چون استادان جلال‌الدین همایی (۱۲۷۸-۱۳۵۹)، محمود شهابی (۱۲۸۰-۱۳٦۵)، عباس زریاب‌خویی (۱۲۹۸-۱۳۷۳) و یحیی مهدوی (۱۲۸۷-

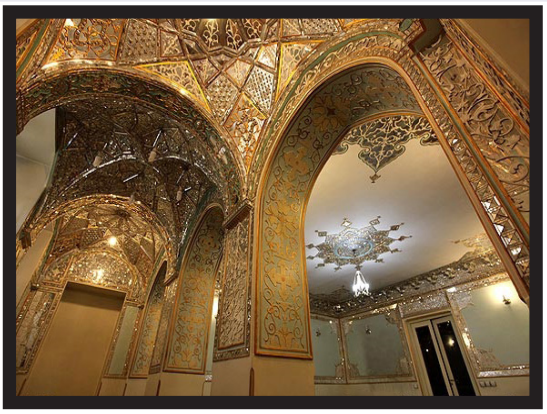

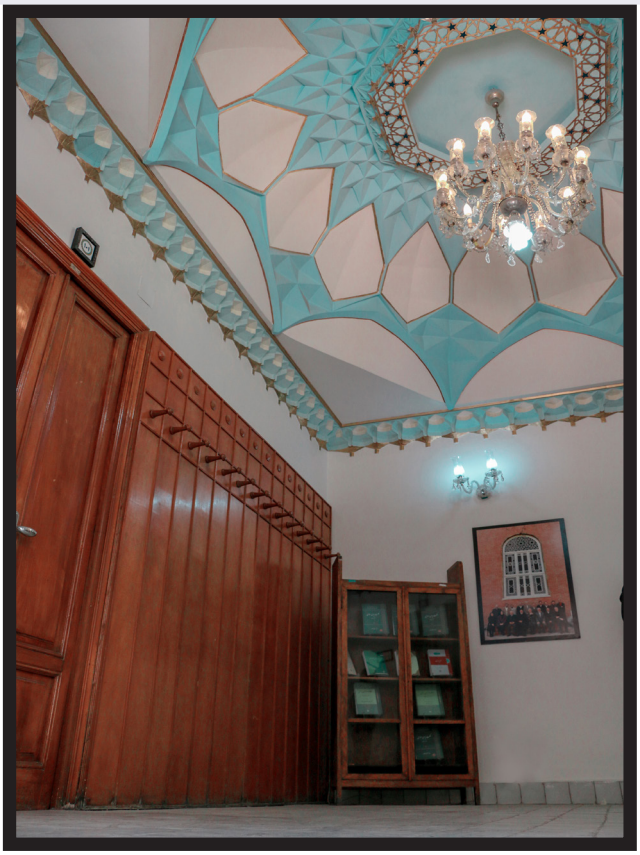

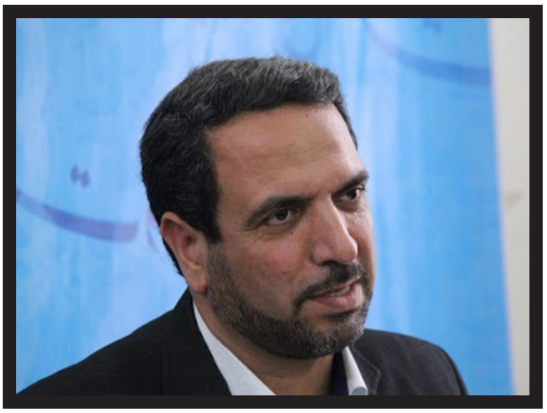

۱۳۷۹) از جمله اعضای هیئت امنای این انجمن بودند. در حال حاضر، اساتید بزرگی چون دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی (۱۳۱۳) و دکتر سیدمصطفی محقق-داماد (۱۳۲٤) به تدریس در مؤسسه اشتغال دارند.

این انجمن بعد از پیروزی انقلاب اسلامی با عنوان «انجمن اسلامی حکمت و فلسفهٔ ایران» به فعالیت خود ادامه داد و از سال ۱۳٦۳ با نام «انجمن حکمت و فلسفهٔ ایران» با تعداد دیگری از موسسأت پژوهشی ادغام و به عنوان زیرمجموعهٔ «موسسه‌ی علوم انسانی و مطالعات فرهنگی» در قالب دو پژوهشکده‌ی «حکمت و ادیان» و «تاریخ و فلسفه علم» به فعالیت خود ادامه داد. در این مدت، فعالیت‌های پژوهشی انجمن کمرنگ‌تر شد و بیشتر در قالب فعالیت‌های آموزشی ادامه یافت. اما از سال ۱۳۸۰ با موافقت شورای گسترش آموزش عالی از «پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی» منفک شد و با کوشش‌های دکتر غلامرضا اعوانی از ابتدای سال ۱۳۸۱ تاکنون به صورت موسسه‌ای مستقل و با عنوان «مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران» به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

شایان ذکر است که مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران، از ابتدای تأسیس، در کنار فعالیت‌های آموزشی خود، همواره مبتکر کلاس‌های آموزشی آزاد نیز بوده که دوره‌های بسیار ارزشمندی را برای علاقه‌مندان ارائه کرده است.

این مؤسسه به عنوان یکی از مراکز پژوهشی و آموزشی کشور، در چارچوب سیاست‌های کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نظام جمهوری اسلامی ایران، براساس اسناد بالادستی مهم از اساسنامهٔ مصوب، دارای شش مأموریت اصلی مطابق اهداف شش‌گانه مندرج در اساسنامه خود است که عبارتند از:

- **کمک به توسعه و گسترش و ارتقای پژوهش در زمینه حکمت و فلسفه؛**
- **شناسایی و بررسی شاخه‌های نوین فلسفه و معرفی آن در کشور؛**
- **طرح مسائل سنتی فلسفه و رشته‌های وابسته به روشی جدید و امروزی؛**
- **احیای تراث از راه کشف، تصحیح وتحقیق در بارهٔ آن‌ها و نیز تألیف کتاب در سنت فلسفهٔ غربی و ترجمهٔ متون مرجع آن؛**
- **کوشش برای احیای جایگاه ویژه ایران در فلسفهٔ اسلامی؛**
- **کوشش برای نشر و اشاعهٔ فرهنگِ اندیشهٔ فلسفی در جامعه و ارتقای سطح دانش و بینش اسلامی.**

وظایف مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

- انجام طرح‌های پژوهشی بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای
- پرداختن به دانش‌های میان‌رشته‌ای بین فلسفه و دیگر علوم
- تصحیح، ترجمه و تألیف متون فلسفی، عرفانی و کلامی به زبان‌های فارسی و غیر فارسی
- همکاری با مراکز فلسفی و مؤسسات مشابه در جهان
- جذب نخبگان و پژوهشگران ممتاز و برجستهٔ داخل و خارج

ارکان مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

هیئت امناء

ارکان مؤسسه هیئت امناء، رئیس و شورای پژوهشی هستند. هیئت امناء از وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (به عنوان رئیس هیئت امناء)، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و یا نمایندهٔ وی و چهار تا شش تن از شخصیت‌های علمی-فرهنگی که نقش موثری در توسعه و پیشرفت مؤسسه داشته باشند و رئیس مؤسسه (دبیر هیئت امناء) تشکیل شده است. این هیئت وظایفی را چون تدوین و تصویب آیین‌نامه داخلی هیئت امناء، تصویب سازمان اداری مؤسسه بر اساس ضوابط و مقررات و بررسی و تصویب بودجهٔ مؤسسه که از طرف رئیس مؤسسه پیشنهاد می‌شود بر عهده دارد.

رئیس مؤسسه

رئیس مؤسسه هم وظایفی را چون اداره و هدایت امور مؤسسه و نظارت بر حسن اجرای کلیهٔ فعالیت‌های آن، پیشنهاد تشکیلات مؤسسه به هیئت امناء، تنظیم و پیشنهاد بودجهٔ سالانه به هیئت امناء، تنظیم و پیشنهاد برنامهٔ سالانه و پنج‌ساله به هیئت امناء و ارائهٔ گزارش عملکرد سالانهٔ مؤسسه به هیئت امناء و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بر عهده دارد.

شورای پژوهشی

شورای پژوهشی مؤسسه از رئیس مؤسسه (به عنوان رئیس شورا)، معاون پژوهشی مؤسسه (به عنوان دبیر شورا)، روسای گروه‌ها و دو تا پنج نفر از اعضای هیئت علمی تشکیل شده است.

رئیس مؤسسه

غلامرضا زکیانی

معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی

سیدمحمود یوسف‌ثانی

معاون اداری و مالی

حسین وفاپور

اعضای هیئت علمی

گروه فلسفه غرب — مدیرگروه: امیرحسین خداپرست

نام و نام‌خانوادگی	رشته تحصیلی و تخصص	مرتبه علمی	ایمیل	تلفن
امیرحسین خداپرست	دکترای تخصصی فلسفه- فلسفه دین/معرفت‌شناسی	استادیار	Khodaparast.amir@gmail.com	٦٧٢٣٨٢٤٦
سیدمسعود زمانی	دکترای تخصصی فلسفه- هیدگر/فلسفه دین/هرمنوتیک	استادیار	Seyedmasoudz@yahoo.de	٦٧٢٣٨٢٦٧
غلامرضا نظریان	دکترای تخصصی فلسفه	استادیار	gholamreza_nzn@gmail.com	٦٧٢٣٨٢٢٩
مینو حجّت	دکترای تخصصی فلسفه- فلسفه ویتگنشتاین/فلسفه اخلاق	استادیار	hojjat@irip.ac.ir	٦٧٢٣٨٢٦٣

گروه ادیان و عرفان — مدیرگروه: شهرام پازوکی

نام و نام‌خانوادگی	رشته تحصیلی و تخصص	مرتبه علمی	ایمیل	تلفن
شهرام پازوکی	دکترای تخصصی فلسفه	استاد	pazouki@irip.ac.ir	٦٧٢٣٨٢٢٣
بابک عالیخانی	دکترای تخصصی فلسفه- هیدگر/فلسفه دین/هرمنوتیک	دانشیار	alikhani@irip.ir	٦٧٢٣٨٢٥٧
رضا کوهکن	دکتری تخصصی, علوم ادیان و نظام‌های فکری	استادیار	Rezakouhkan@yahoo.com	٦٧٢٣٨٢٤٩
سیداحمد غفاری‌قره‌باغ	دکتری تخصصی, فلسفه اسلامی, دانشگاه باقرالعلوم (ع)	استادیار	yarazegh@yahoo.com	٠٢٥٣٢٩٤١٢٥٠
اسماعیل رادپور	دکتری تخصصی فلسفه و ادیان	استادیار	radpour@gmail.com	٦٧٢٣٨٢٠٠

گروه کلام — مدیرگروه: عبدالله محمدی

نام و نام‌خانوادگی	رشته تحصیلی و تخصص	مرتبه علمی	ایمیل	تلفن
عبدالله محمدی	دکترای فلسفه و کلام اسلامی	استادیار	Mohammadi@irip.ac.ir	٠٢٥٣٢٩٤١٢٥٠
میثم توکلی بینا	دکترای تخصصی فلسفه و کلام اسلامی- علم و دین	استادیار	Meysam.tavakoli@irip.ac.ir	٦٧٢٣٨٢٥٤
اسماعیل علی‌خانی	دکترای تخصصی ادیان- مسیحیت	استادیار	ialikhani@irip.ac.ir	٠٢٥٣٢٩٤١٢٥٠
غلامحسین جوادپور	دکترای تخصصی کلام فلسفه دین و مسائل جدید کلامی- فلسفه دین/معرفت‌شناسی دینی	استادیار	qhjavad@yahoo.com	٦٧٢٣٨٢٧١
احمد شه‌گلی	دکترای تخصصی فلسفه و کلام اسلامی	استادیار	shahgoliahmad@gmail.com	٠٢٥٣٢٩٤١٢٥٠

گروه فلسفه اسلامی — مدیرگروه: محمد حسین‌زاده

نام و نام‌خانوادگی	رشته تحصیلی و تخصص	مرتبه علمی	ایمیل	تلفن
مهدی عبداللهی	دکترای تخصصی فلسفه اسلامی	استادیار	Mabd1357@gmail.com	۰۲۵۳۲۹۴۱۲۵۰
فاطمه شهیدی‌مارنانی	دکترای تخصصی فلسفه- فلسفه اسلامی	استادیار	shahidi@irip.ac.ir	٦٧٢٣٨٢٤٨
محمد حسین‌زاده	دکترای تخصصی فلسفه و کلام اسلامی- حکمت متعالیه	استادیار	phsadra@gmail.com	۰۲۵۳۲۹۴۱۲۵۰
محمدجعفر جامه‌بزرگی	دکترای تخصصی فلسفه و کلام اسلامی- حکمت متعالیه	استادیار	mj.jamebozorgi@gmail.com	٦٧٢٣٨٢١٤

گروه مطالعات علم — مدیرگروه: حسین شیخ‌رضائی

نام و نام‌خانوادگی	رشته تحصیلی و تخصص	مرتبه علمی	ایمیل	تلفن
حسن میانداری حسن	دکترای تخصصی فلسفه- فلسفه زیست‌شناسی	دانشیار	miandari@irip.ac.ir	٦٧٢٣٨٢٥٣
حسین شیخ رضایی	دکترای تخصصی فلسفه- فلسفه علم/علم و جامعه/تاریخ‌نگاری علم	استادیار	sheykhrezaee@gmail.com	٦٧٢٣٨٢٦٦
حسن امیری‌آرا	دکترای تخصصی فلسفه-فلسفه علم	استادیار	h.amiriara@irip.ac.ir	٦٧٢٣٨٢٦٢
حمید بهلول	دکترای تخصصی فلسفه-فلسفه علم	استادیار	bohlulh@gmail.com	٦٧٢٣٨٢٠٠
علی حسین‌خانی	دکترای تخصصی فلسفه-فلسفه علم	استادیار	hosseinkhani@irip.ac.ir	٦٧٢٣٨٢٠٠

گروه منطق — مدیرگروه: اسدالله فلاحی

نام و نام‌خانوادگی	رشته تحصیلی و تخصص	مرتبه علمی	ایمیل	تلفن
اسدالله فلاحی	دکترای تخصصی فلسفه- تاریخ منطق/ منطق ربط/ منطق موجهات	دانشیار	falahiy@yahoo.com	٦٧٢٣٨٢٤٧
علیرضا دارابی	دکترای تخصصی منطق	استادیار	Darabiar110@gmail.com	٦٧٢٣٨٢٠٠
فاطمه شیرمحمدزاده	دکترای تخصصی منطق ریاضی	استادیار	f.shmaleki2012@yahoo.com	٦٧٢٣٨٢٠٠

گروه مطالعات ابن سینا — مدیرگروه: سیدمحمود یوسف‌ثانی

نام و نام‌خانوادگی	رشته تحصیلی و تخصص	مرتبه علمی	ایمیل	تلفن
سیدمحمود یوسف‌ثانی	دکترای تخصصی فلسفه	دانشیار	yosofsani@yahoo.com	٦٧٢٣٨٢٢٥
محمدجواد اسماعیلی	دکترای تخصصی فلسفه	استادیار	esmaeili@irip.ac.ir	٦٧٢٣٨٢٠٥
لیلا کیانخواه	دکترای تخصصی فلسفه- فلسفه مشاء	استادیار	kiankhah@irip.ac.ir	٦٧٢٣٨٢٣١

طرح‌های پژوهشی موظف و غیر موظف

طی هشت سال گذشته ۱۲۶ طرح پژوهشی مصوب به انجام رسیده است. در حال حاضر طرح‌های تحقیقاتی اعضای هیئت علمی مطابق مصوبات شورای پژوهشی که در دست انجام دارند عبارتند از:

ردیف	نام خانوادگی	نام	عنوان طرح
۱	پازوکی	بهمن	ترجمهٔ جلد ۲۱ از مجموعهٔ آثار هیدگر با عنوان «منطق، پرسش از حقیقت»
۲	اعوانی	شهین	مناسبات دین و اخلاق در عقلگرایان: دکارت، اسپینوزا، مالبرانش و لایبنیتس
۳	خداپرست	امیر حسین	مبانی اخلاقی فعالیت علمی در دانشگاه رویکرد فضیلت‌گرایانه
٤	خداپرست	امیرحسین	«فضیلت و سیاست: دلالت‌های سیاسی نظریه‌ی فضیلت»
٥	نظریان	غلامرضا	انسان‌شناسی فلسفی، بخش دوم: فلسفهٔ اجتماعی
٦	زمانی	سید مسعود	سه مقاله دربارهٔ فلسفهٔ هایدگر
۷	زمانی	سید مسعود	پژوهشی دیگر درباب دازاین و انسان نزد هایدگر
۸	حجت	مینو	ترجمه‌ی کتاب Ethics and the Limits of Philosophy
۹	حسین‌زاده	محمد	تحول مسألهٔ وجود ذهنی در رویکرد اصالت وجودی صدرایی
۱۰	موسویان	سیدحسین	تحقیق و تصحیح انتقادی ترجمهٔ کهن از کتاب تعلیقات ابن‌سینا
۱۱	کیانخواه	لیلا	تصحیح علمی ـ انتقادی الهیّات النجاة شیخ‌الرئیس ابوعلی سینا
۱۲	اسماعیلی	محمدجواد	The Sciences of the Ancients and their Divisions: a Text Attributed to Avicenna
۱۳	اسماعیلی	محمدجواد	«ترجمه و تحشیهٔ کتاب The elements of Avicenna's Physics»
١٤	شهیدی	فاطمه	بررسی تحلیلی رساله الحروف فارابی
۱۵	شهیدی	فاطمه	«خوانش لئو اشتراوس از فلسفهٔ فارابی: نگرشی معاصرانه به فلسفهٔ اسلامی»
١٦	جامه‌بزرگی	محمد جعفر	«پژوهشی در مبانی و ادلّه تحقق عینی حرکت در فلسفه اسلامی»
۱۷	عبداللهی	مهدی	تبیین سوبژکتیویسم در فلسفهٔ مدرن و تأثیر آن در بحث تجربهٔ دینی
۱۸	عبداللهی	مهدی	الف: (سوبژکتیویسم در فلسفه مدرن) ب: (سوبژکتیویته و ابژکتیویتهٔ تجربه دینی)
۱۹	پازوکی	شهرام	طرح مسألهٔ تمدن اسلامی در ایران معاصر: نگاهی حکمی
۲۰	عالیخانی	بابک	عناوین ۱) ترجمه و شرح کتاب رنه‌گنون به نام «سه گانهٔ بزرگ» با همکاری آقای دکتر اسمعیل رادپور، ۲) ترجمه و نقد کتاب جان والبریج به نام «حکمت شرق عرفانی» با همکاری خانم دکتر زهرا زارع، ۳) «شرح منظومه مهریشت اوستا» با همکاری خانم دکتر سونا سلیمیان
۲۱	عالیخانی	بابک	شرح کتاب سیطرهٔ کمیت و علائم آخرزمان نوشتهٔ رنه گنون
۲۲	غفاری قره‌باغ	سید احمد	علم الهی از منظر ابن‌عربی و ملاصدرا
۲۳	کوهکن	رضا	اندیشهٔ جامع شیعی در نزد ابن‌ابی‌جمهور احسایی
٢٤	محمدی	عبدالله	دلالت‌های الهیاتی خلقت آدم بر مبنای آراء علامه طباطبایی
۲۵	شه‌گلی	احمد	رابطهٔ بدن و نفس در آموزه‌های اسلامی
٢٦	توکلی بینا	میثم	علیهٔ پروکلوس در باب سرمدیت جهان، ادلهٔ ۱ تا ۵
۲۷	توکلی بینا	میثم	علیهٔ پروکلوس در باب سرمدیت جهان؛ ادلهٔ ٦ تا ۸
۲۸	جوادپور	غلامحسین	مسئلهٔ تأثیر ارزش بر علوم انسانی با توجه به چالش‌های معرفت‌شناختی آن
۲۹	جوادپور	غلامحسین	«لاادری‌گرایی در باب باور به وجود خدا؛ ملاحظات معرفتی و امتدادهای الاهیاتی آن»
۳۰	علی‌خانی	اسماعیل	«عوامل اجتماعی روان‌شناختی الحاد»
۳۱	فلاحی	اسدالله	«تاریخ عکس نقیض در جهان اسلام»
۳۲	یوسف‌ثانی	سیدمحمود	تصحیح کتاب البلغه فی الحکمه
۳۳	یوسف‌ثانی	سیدمحمود	تصحیح انتقادی چهار رساله عرفانی ابن‌سینا (القصیدة العینیة، حی بن یقظان، رسالة الطیر، رسالة فی العشق)
٣٤	شیخ‌رضایی	حسین	مدل‌های علمی به‌مثابه داستان
۳۵	میانداری	حسن	نسبت اخلاق انسان در قرآن و تبیین‌های تکاملی اخلاق». انتشارطرح «از خودگذشتگی تکاملی در سایهٔ خودخواهی تکاملی» به صورت کتاب.
٣٦	امیری آرا	حسن	«بررسی انتقادی متافیزیکِ طبیعی‌شده»
۳۷	حسینخانی	علی	«کواین، طبیعت‌گرایی، و مسئله معرفت اول شخصی»

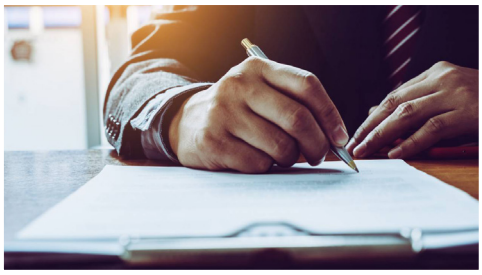

همچنین طرح‌های غیرموظف اعضای هیئت علمی و پژوهشگران به شرح زیر در حال انجام است که برخی نیز مراحل پایانی خود را طی می‌کنند:

طرح‌ها و کتاب‌های بیرونی اعضای هیئت علمی مؤسسه:

اعضای هیئت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۹ چندین طرح بیرونی و کتاب را به قرار زیر به انجام رسانده‌اند:

طرح‌های بیرونی

- فلسفه کنش از منظر جان سرل
- تصحیح انتقادی و تحقیق در باب مفتاح الرموز اثر حسن زاهد کرمانی
- حدیث غضب
- اصالت وجود صدرایی از منظر علامه طباطبایی و شهید مطهری

کتاب‌ها

- مهدی عبداللهی، فلسفه الهیات بالمعنی الاخص (درآمدی بر خداشناسی فلسفی)، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۹۹.
- هنری یاکوبی (ویراستار)، هاوس و فلسفه، ترجمه به سرپرستی امیرحسین خداپرست، گمان، ۱۳۹۹.
- رابرت اشپیتزر، نگاهی نو به اثبات وجود خداوند در فیزیک و فلسفه‌ی معاصر، ترجمهٔ میثم توکلی‌بینا، پارسیک، ۱۳۹۹.
- فرانسیسکو آیلا و دیگران، تکامل گرایی و تبیین حیات (مجموعهٔ ما و جهان- ۷)، ترجمهٔ زینب خدایی، دبیر مجموعه: میثم توکلی‌بینا، پارسیک، ۱۳۹۹.
- پل دیویس و دیگران، حیات و حیات هوشمند (مجموعهٔ ما و جهان- ۸)، ترجمهٔ زینب خدایی و ریحانه بی‌آزاران، دبیر مجموعه: میثم توکلی‌بینا، پارسیک، ۱۳۹۹.
- ویلیام لین کریگ و دیگران، جهان و تنظیم دقیق (مجموعهٔ ما و جهان- ٤)، ترجمهٔ وحید تقی‌پور، دبیر مجموعه: میثم توکلی‌بینا، پارسیک، ۱۳۹۹.
- مارک فاکس، دیوید لستر و استیو میلر، زندگی پس از مرگ (مجموعهٔ ما و جهان- ۱۰)، ترجمهٔ فروغ کیانزاده، میثم توکلی‌بینا، پارسیک، ۱۳۹۹.

اخبار حوزهٔ ریاست

اخبار دفتر رئیس

آقای کاردینال لئو بوکاردی، سفیر واتیکان در جمهوری اسلامی ایران، روز سه‌شنبه ۱۳ خرداد ۱۳۹۹ با دکتر غلامرضا زکیانی، رئیس مؤسسهٔ حکمت و فلسفهٔ ایران، دیدار و گفت‌وگو کرد.

دیدار رئیس هیئت مدیرهٔ مجمع عالی حکمت اسلامی با رئیس مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران

در این دیدار سفیر واتیکان هدف از دیدار خود را آشنایی با مؤسسه حکمت و فلسفه و تبادل نظر در جهت توسعهٔ همکاری‌های علمی و تحقیقاتی بین مؤسسه و دانشگاه‌ها و مراکز پاپی واتیکان عنوان کرد. وی با تشریح ظرفیت‌های علمی و پژوهشی دانشگاه‌های متبوع واتیکان، نسبت به برقراری ارتباطات علمی بیشتر ابراز تمایل کرد.

دکتر زکیانی نیز مؤسسهٔ حکمت و فلسفه را به عنوان مؤسسه‌ای معتبر با وجهٔ بین‌المللی معرفی کرد که در گرایش‌های مختلف علوم عقلی جایگاهی غیرقابل اغماض در میان مؤسسات برتر ایران و جهان دارد. وی در ادامه جایگاه اساتید و دانش‌آموختگان مؤسسه را یادآور شد و بر ضرورت همکاری‌های آتی با مؤسسات و دانشگاه‌های متبوع واتیکان تاکید کرد.

آیت الله غلامرضا فیاضی رئیس هیئت مدیرهٔ مجمع عالی حکمت اسلامی ضمن حضور در دفتر مؤسسه در قم با دکتر غلامرضا زکیانی رئیس مؤسسه دیدار کرد.

در این دیدار که اعضاء هیئت علمی مؤسسه در آن حضور داشتند در خصوص مسایل روز جامعه به بحث و تبادل نظر پرداختند و دو طرف با بیان مسائل روز حوزه و دانشگاه در زمینهٔ علوم عقلی، در خصوص راهکارها و انتقال تجارب علمی به گفت و گو پرداختند. خاطر نشان می سازد در این جلسه دو طرف ضمن اشاره به ضرورت تداوم همکاری‌ها در راستای تفاهم نامه میان دو مجموعه، بر اجرایی‌کردن آن تاکید کردند.

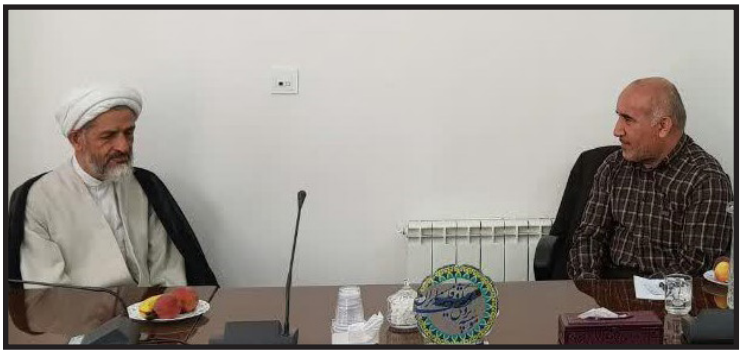

برگزاری جلسهٔ هیئت امناء مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

جلسهٔ هیئت امنای مؤسسه حکمت و فلسفه در تاریخ ۲۷ مرداد با حضور اعضای هیئت امناء تشکیل شد. در این جلسه، که به ریاست دکتر زکیانی رئیس مؤسسه برگزار شد، دکتر محمود یوسف‌ثانی معاون پژوهشی و دکتر حسین وفاپور معاون مالی و اداری مؤسسه گزارشی از فعالیت‌های پژوهشی و مالی-اداری مؤسسه ارائه کردند و سپس دستور جلسهٔ هیئت امنا مورد شور و بررسی قرار گرفت.

لازم به ذکر است که دکتر عبدالرضا باقری قائم مقام وزیر علوم، و پیشکسوتان مؤسسه، دکتر غلامرضا اعوانی، دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی و دکتر حسین معصومی همدانی، هم در جلسه حضور داشتند. این جلسه با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار شد که تعدادی از مهمانان هم به صورت آنلاین حضور داشتند.

دیدار معاونین سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با رئیس مؤسسه

معاونین سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با حضور در مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران تمایل خود را برای گسترش فعالیت‌های مشترک در زمینه‌های علمی و انتشار کتاب اعلام کردند. موضوعات مورد بحث برای توافق در این جلسه بدین قرار بودند: دسترسی به کتاب‌های منتشره در موضوع علوم عقلی: فلسفه، منطق، عرفان و کلام؛ ارتباط با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در حوزهٔ علوم عقلی؛ توزیع کتاب‌های مؤسسه در مراکز علمی بین المللی؛ تهیهٔ نسخه‌های خطی آثار ابن سینا از کتابخانه‌های بین المللی؛ گفتگوهای فکری: مباحثی مانند علم النفس در ادیان ابراهیمی و نیز گفتگو دربارهٔ مباحث امروزی مانند سلامت؛ ترجمه متون معتبر به دیگر زبان‌ها؛ همکاری در بخش انتشارات؛ گفتگو و پژوهش دربارهٔ تمدن نوین اسلامی؛ برگزاری نشست‌های بین‌المللی دربارهٔ ابن عربی.

در این جلسه دکتر غلامرضا زکیانی رئیس مؤسسه، دکتر محمود یوسف‌ثانی معاون پژوهشی، دکتر حسین وفاپور معاون مالی و اداری، دکتر محمدجواد اسماعیلی رئیس کتابخانه، دکتر شهین اعوانی دانشیار بازنشستهٔ گروه فلسفه غرب و آقای نوید عابدینی رئیس انتشارت حضور داشتند.

تفاهم‌نامه‌ها

انعقاد تفاهم‌نامهٔ همکاری بین فرهنگستان هنر و مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران

تفاهم‌نامهٔ همکاری بین فرهنگستان هنر و مؤسسه در راستای مشارکت در طرح‌های پژوهشی مشترک، ایجاد زمینه‌های لازم برای بهره‌گیری از ظرفیت طرف‌ها، تبادل دانش و تجربیات، برگزاری همایش، مشارکت در تألیف و ترجمهٔ آثار، ... به امضای طرفین رسید که به مدت ۳ سال و تا سال ۱۴۰۲ شمسی دارای اعتبار خواهد بود.

انعقاد تفاهم‌نامهٔ علمی بین مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفه و «صندوق حمایت از پژوهشگران»

همکاری در زمینهٔ اجرای ۱۰ طرح پژوهشی، ۵ طرح پژوهشی پسادکتری و ۵ طرح پژوهشی برای حمایت از رساله‌های دکتری از موضوعات این تفاهم‌نامه است. از دیگر موضوعات این تفاهم‌نامه می‌توان به همکاری در زمینهٔ ارتقاء انتشارات مؤسسه در سطح بین‌المللی و همکاری در زمینهٔ ارتقاء مجلهٔ علمی مؤسسه به سطح بین‌المللی اشاره کرد. بر اساس این تفاهم‌نامه، تصحیح انتقادی و چاپ آثار شیخ الرئیس ابن سینا در راستای ضوابط و مقررات، سیاست‌ها و اولویت‌های تحقیقاتی صندوق نیز به صورت مشترک حمایت می‌شود.

انعقاد تفاهم‌نامهٔ همکاری بین انجمن حکمت و فلسفهٔ ایران و مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران

تفاهم‌نامهٔ همکاری بین انجمن حکمت و فلسفهٔ ایران و مؤسسه در راستای مشارکت در طرح‌های پژوهشی مشترک و انتشار مشترک مجلهٔ جاویدان خرد به امضای طرفین رسید که به مدت ۳ سال و تا سال ۱۴۰۲ شمسی دارای اعتبار خواهد بود.

آغاز پروژهٔ تاریخ شفاهی مؤسسه

به منظور مستندسازی و جمع‌آوری اطلاعات تاریخی مؤسسه، پژوهشی تاریخ شفاهی مؤسسه در سال ۱۳۹۹ کلید خورد. در همین راستا، جلسات متعددی با اعضای اولیه و روسای پیشین مؤسسه برگزار شد و روایت تاریخی آن‌ها از تحولات مؤسسه ثبت و ضبط شد. از جمله شخصیت‌هایی که در این پروژه مشارکت داشتند می‌توان به شخصیت‌های زیر اشاره کرد: دکتر سیدحسین نصر، مؤسس و نخستین رئیس مؤسسه، دکتر مهدی محقق از اعضای هیئت مؤسس، دکتر هادی شریفی قائم مقام و معاون اجرایی دکتر نصر، استاد مهدی چهل‌تنی نخستین رئیس مؤسسه پس از پیروزی انقلاب اسلامی، مهندس مسعود مقدس سومین رئیس مؤسسه، دکتر شهرام پازوکی از اساتید پیشکسوت مؤسسه، دکتر غلامرضا اعوانی چهارمین رئیس مؤسسه، دکتر شهین اعوانی از باسابقه‌ترین اعضای مؤسسه. به منظور تکمیل این اطلاعات تاریخی برگزاری جلسه با استادان به نام و شخصیت‌هایی که در سال‌های گذشته با مؤسسه همکاری داشته‌اند ادامه دارد.

مستندسازی محتواهای سمعی- بصری مؤسسه

با توجه به حجم گستردهٔ محتوای سمعی و بصری، روابط عمومی مؤسسه از سال ۱۳۹۹ مستندسازی و طبقه‌بندی محتواها را در دستور کار خود قرار داده است. بخش قابل توجه این موارد به صورت صوت یا تصویر در آرشیو روابط عمومی موجود است که امید است پس از طبقه‌بندی آن‌ها امکان انتشار آن‌ها فراهم گردد. این مجموعه ارزشمند قرار است تحت عنوان مجموعه «گنجینه حکمت» در دسترس قرار گیرد. علاوه بر این، روابط عمومی تبدیل تعداد قابل توجهی از ریل‌های قدیمی مؤسسه به فایل را آغاز کرده است که در اسرع وقت دسترسی به آن برای علاقه‌مندان فراهم خواهد شد.

راه‌اندازی کانال اختصاصی مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران در وب‌سایت آپارات

کانال اختصاصی مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران (به آدرس: www.aparat.com/irip.ac.ir) به منظور بارگذاری کلیپ‌های تصویری مؤسسه در وب‌سایت آپارات و نیر دسترسی آسان‌تر علاقه‌مندان به تولیدات مؤسسه راه‌اندازی شد. مخاطبان می‌توانند کلیپ برنامه‌هایی را که مؤسسه برگزار کرده است در این کانال نیز دنبال کنند یا آن را دانلود نمایند. بر اساس آمارهای وب‌سایت آپارات، کانال اختصاصی مؤسسه تا پایان سال ۱۳۹۹، دارای بیش از ۷۰۰۰ بازدید بوده است.

برگزاری سالگرد تأسیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران

مراسم چهل و هفتمین سالگرد تاسیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران در روز یکشنبه ۱۴ دی ماه برگزار شد. در این مراسم که با حضور تعدادی از اساتید و کارمندان مؤسسه برگزار شد، دکتر غلامرضا زکیانی رئیس مؤسسه و دکتر غلامرضا اعوانی رئیس پیشین مؤسسه به ایراد سخنرانی پرداختند. در این مراسم علاوه بر سخنرانی دکتر زکیانی و دکتر اعوانی، از کتاب «فرهنگ فلسفه»، از نام‌گذاری دو سالن مؤسسه به نام‌های «دکتر سیدحسین نصر» و «دکتر غلامرضا اعوانی»، و نیز از «تابلوهای روسای پیشین مؤسسه» رونمایی شد.

دکتر زکیانی رئیس مؤسسه در سخنان خود به ارائهٔ توضیحاتی درباره تاریخچهٔ تأسیس مؤسسه و نیز برخی از فعالیت‌های جاری در مؤسسه پرداخت: احیای طرح تصحیح انتقادی متون ابن‌سینا، احیای شورای پژوهشی و وظایف آن، جمع‌آوری اسناد تاریخی مؤسسه، اجرای طرح تاریخ شفاهی، افتتاح کافه-کتاب فلسفه،... . در این مراسم، علاوه بر دکتر زکیانی، دکتر غلامرضا اعوانی هم به ایراد سخنرانی پرداخت. ایشان ضمن اشاره به جایگاه تاریخی مؤسسه حکمت و فلسفه در ایران، به تشریح برخی از فعالیت‌هایی پرداخت که در دوره مدیریت ایشان انجام شده بود. یکی از طرح‌های پژوهشی‌ای که در دورهٔ ایشان آغاز شده بود، ترجمهٔ کتاب «فرهنگ فلسفه» به زبان فارسی بوده است که چندین سال دچار وقفه شده بود.

برگزاری سالگرد

تأسیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

تصویر روسای مؤسسه
به ترتیب از راست به چپ:
سیدحسین نصر (۱۳۵۷-۱۳۵۳)، مهدی چهل‌تنی (۱۳۶۱-۱۳۵۷)، مسعود مقدس (۱۳۶۴-۱۳۶۱)،
غلامرضا اعوانی (۱۳۹۰-۱۳۶۴)، عبدالحسین خسروپناه (۱۳۹۷-۱۳۹۰)

رونمایی از نام‌گذاری سالن دکتر سیدحسین نصر

اخبار حوزهٔ معاونت پژوهشی

جذب

جذب اعضای هیئت علمی جدید

طبق مصوبات هیئت امناء و هیئت رئیسهٔ مؤسسه مراحل جذب هفت عضو هیئت علمی جدید در گروههای منطق (دو نفر)، مطالعات علم (چهار نفر) و ادیان و عرفان (یک نفر) طی شده است و اکنون در مرحلهٔ نهایی جذب وزارت علوم قرار دارند.

جذب اعضای هیئت علمی وابسته

در راستای بخشنامهٔ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مبنی بر امکان به کارگیری اعضای هیئت علمی وابسته، مؤسسه در سال ۱۳۹۹ اقدام به جذب دو هیئت علمی وابسته در گروه فلسفهٔ اسلامی و منطق کرده است. این افراد از اعضای هیئت علمی برجستهٔ کشور میباشند که به منظور هم‌افزایی و تولیدات مشترک به عضویت وابستهٔ مؤسسه درآمده‌اند.

کارگروه اخلاق در پژوهش

پیرو تصویب نامهٔ هیئت وزیران به منظور پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیهٔ آثار علمی در سال ۱۳۹۶ و نیز پیرو ابلاغ آیین‌نامهٔ اجرایی آن در سال ۱۳۹۸، کارگروه اخلاق در پژوهش با هدف بررسی و آسیب‌شناسی بروز تخلفات علمی، ترویج اخلاق در پژوهش، اطلاع رسانی در خصوص استانداردهای مصوب اخلاق در پژوهش از سال ۱۳۹۹ در مؤسسه شروع به کار کرد. این کارگروه با جلسات پیوسته در تلاش است تا اهداف مندرج در آیین‌نامهٔ اجرایی وزارت عتف را برآورده سازد و استانداردهای اخلاق در پژوهش را در مؤسسه برآورده نماید. این کارگروه به ریاست دکتر غلامرضا زکیانی و دبیری دکتر سیدمحمود یوسف‌ثانی برگزار میشود.

مشارکت در برگزاری همایش بین‌المللی شمس و مولانا

مؤسسه در برگزاری ششمین همایش بین‌المللی شمس و مولانا با تولیت شمس تبریزی مشارکت کرد. در این همایش که با حضور صاحب‌نظران داخلی و بین‌المللی در تاریخ ۷ و ۸ مهرماه برگزار شد، دکتر زکیانی رئیس مؤسسه، دکتر سیدمحمود یوسف‌ثانی معاون پژوهشی مؤسسه، دکتر شهرام پازوکی مدیر گروه ادیان و عرفان و دکتر شهین اعوانی عضو گروه فلسفهٔ غرب به ایراد سخنرانی پرداختند.

محورهای اصلی همایش بدین قرار بودند:

- زندگی و اندیشه‌های شمس تبریزی از منظر پژوهش‌های تاریخی، عرفانی و معرفتی
- زندگی و اندیشه‌های شمس تبریزی از منظر پژوهش‌های بین رشته‌ای
- رویکردهای عرفانی و معرفتی در مقالات شمس نقد و بررسی اندیشه‌های شمس تبریزی
- شمس تبریزی و نیازهای انسان امروز
- تجلی قرآن و دین در مقالات شمس
- شمس از منظر موافقان و مخالفانش
- جهان‌بینی و ایدئولوژی شمس
- تاثیر و تأثّر شمس بر عارفان پسین و پیشین
- آموزه‌ها و ارتباط شمس و مولانا از منظر پژوهش‌های بین رشته‌ای
- شمس تبریزی و دیدگاه‌های اصلاح‌گرایانه در عرصهٔ تفکرات دینی، فرهنگی و اجتماعی
- ظرفیت مکتب شمس تبریزی و مولانا در گسترش فرهنگ صلح، تعامل و مدارا در جهان معاصر
- کارنامه و آسیب‌شناسی شمس‌پژوهی در ایران و جهان
- بررسی تطبیقی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران و آناتولی در قرن هفتم با تاکید بر چگونگی شکل‌گیری اندیشه‌های عرفانی
- سیمای شمس در آثار و کتاب‌های تاریخی
- زندگی، زمانه و آرامگاه شمس تبریزی
- نسخه‌پژوهی مقالات شمس

طرح ابن‌سینا

فعالیت‌های سال ۱۳۹۹ دفتر ابن‌سینا که به منظور تصحیح انتقادی آثار ابن سینا تأسیس شده به شرح زیر بوده است:

۱.تشکیل شورای سیاستگذاری طرح ابن‌سینا و برگزاری مستمر جلسات

۲.بررسی روش‌های تصحیح متون طی چندین جلسه و تدوین شیوه‌نامهٔ تصحیح به منظور ایجاد ساختار واحد آثاری که در آینده تصحیح و چاپ خواهند شد که شامل قواعد تصحیح، اعراب‌گذاری، الگوی ثبت اختلاف نسخه بدل‌ها و .... است.

۳.تعامل و گفتگو با مصححان و سنجش آثار به منظور انعقاد قرارداد دربارهٔ آثار ابن‌سینا:

– انعقاد قرارداد تصحیح انتقادی فن دهم شفاء در علم هیئت (المجسطی) با آقای آسیایی‌فرد؛ مصحح در تصحیح این اثر از ۱۸ نسخهٔ خطی کمک می‌گیرد که ۳ نسخه متعلق به کتابخانه‌های ایران و ۱۵ نسخه متعلق به کتابخانه‌های خارج از ایران می‌باشند.

– تصویب انعقاد قرارداد تصحیح بخش منطق کتاب النجا با آقای دکتر گل‌پرور؛ تمام نسخه‌های مربوط به اثر نجات (حدود ۳۷ نسخه) که در آرشیو دفتر موجود بود، در اختیار مصحح قرار گرفت، و مصحح پس از بررسی نسخه‌ها، در یکی از جلسات شورای سیاستگذاری، گزارشی دربارهٔ نسخه‌ها ارائه داد و اعضا با توجه به این گزارش نسخه‌های برگزیده از جانب مصحح با انعقاد قرارداد تصحیح با ایشان موافقت نمودند.

– تصویبِ انعقاد قرارداد تصحیح چهار رسالهٔ منطقی «المهجة»، «المنطق الموجز»، «مفاتیح الخزائن» و «بیان ذوات الجهات» با خانم دکتر برخورداری؛ پس از بررسی نمونه‌کار ارائه‌شده از جانب مصحح، اعضای شورا با انعقاد قرارداد تصحیح با ایشان موافقت نمودند.

– تصویب انعقاد قرارداد تصحیح پنج رسالهٔ منطقی «المسائل العشرینیة»، «المناسبة بین النحو والمنطق»، «الموجز الصغیر فی المنطق»، «الموجزة فی (اصول) المنطق»، «رسالة فی المنطق» با آقای دکتر جعفری ولنی؛ با توجه به نمونه‌کار مصحح با انعقاد قرارداد با ایشان موافقت شد.

٤.ویرایش علمی و فنی آثار تصحیح شده و آماده‌سازی آن‌ها برای انتشار:

– کتاب «مجموعه رسائل ابن‌سینا» پس از ویرایش در مرحلهٔ صفحه‌آرایی و آماده‌سازی برای چاپ است.

٥.بررسی نمونه‌های تصحیحی ارائه‌شده و تصمیم‌گیری دربارهٔ پذیرش یا عدم پذیرش آن‌ها.

٦.برگزاری کارگاه‌های تصحیح با حضور اساتید و دانشجویان به منظور تربیت مصححان جوان؛ کارگاه تصحیح طبیعیات نجات که در حال حاضر با حضور اساتید و دانشجویان در حال برگزاری است و پس از سه جلسه تبارشناسی نسخه‌ها و تصحیح جمعی با توافق اعضا نسخه‌های خطی موجود در آرشیو دفتر (حدود ٤٣ نسخه) میان اعضا تقسیم شد و با بارگذاری شیوه‌نامهٔ تصحیح، جدول رمز کتابخانه‌ها و متن تایپ‌شدهٔ یکی از نسخه‌ها، از اعضا خواسته شد نسخهٔ مربوط به خود را تصحیح و اختلافات نسخهٔ خود را در جلسهٔ کارگاه گزارش دهند.

٧.تنظیم و دسته‌بندی تمام نسخه‌های خطی موجود در مؤسسه و فهرست‌نگاری آن‌ها با توجه به مصوبات جلسات شورا؛ فهرست‌نگاری قریب به ۲۸۰۰ عنوان نسخه به پایان رسیده است و در قالب یک جدول ۷۰۰ صفحه‌ای ارائه شده است. این جدول بیانگر مشخصاتی همچون تاریخ کتابت نسخه، کاتب نسخه، نوع خط آن، تعداد صفحه، تعداد سطر، تعداد واژه در هر سطر، آغازه و انجامهٔ نسخه است.

٨.تهیه و دانلود نسخه‌های خطی کتابخانه‌های ترکیه:

– کتابخانهٔ ایاصوفیه؛ تمام نسخه‌های علوم عقلی و مجموعه‌ها

– راغب پاشا؛ تمام نسخه‌های علوم عقلی

– جارالله؛ تمام نسخه‌های عقلی

– طرخان؛ تمام نسخه‌های علوم عقلی و مجموعه‌ها

۹.تعامل با کتابخانه‌های مطرح داخلی و تبادل نسخهٔ خطی و دیگر دستاوردهای پژوهشی با این کتابخانه‌ها:

– کتابخانهٔ دانشگاه تهران؛ تهیهٔ تمام میکروفیلم‌های موجود در این کتابخانه

– کتابخانهٔ غرب همدان؛ تهیهٔ چندین مجموعهٔ نسخهٔ خطی

– کتابخانهٔ آستان قدس رضوی؛ تهیهٔ مجموعه نسخه‌های اثر نجات و عضویت در ایستگاه مطالعاتی نسخه‌های خطی این کتابخانه

۱۰.تهیهٔ ۵۰۰/۰۰۰ عنوان مجموعهٔ نسخهٔ خطی با حجم ۵۰ ترابایت که شامل نسخه‌های خطی کتابخانه‌های ایران، ترکیه، سایر کشورهای آسیایی، اروپا و آمریکا است.

تأسیس گروه مطالعات ابن‌سینا

یکی از فعالیت‌های شاخص و ممتاز مؤسسه در زمینهٔ تحقیقات و پژوهشی‌های حکمی- فلسفی، کشف، تحقیق، تصحیح و احیای تراث و تصحیح انتقادی آثار حکمی و فلسفی ابن‌سینا بوده است که در سال ۱۳۸۷ به صورت کلان طرح در مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران آغاز شده بود. پیش از آن، در ایران، نه تنها تلاش بایسته و درخور شأن ابن‌سینا به منظور، تصحیح و نشر آثار فلسفی و حکمی او صورت نگرفته بود، بلکه حتی در پدیدآوردن مجموعهٔ کتاب‌شناختی این فیلسوف گرانقدر نیز در سدهٔ اخیر افرادی نظیر عثمان ارگین و جورج شحاته قنواتی بر محققان ایرانی پیشی گرفته بودند. خوشبختانه فهرست نسخه‌های مصنّفات ابن سینا که به کوشش مرحوم دکتر یحیی مهدوی فراهم آمده است تا سالیان متمادی از جامعیت برخوردار بود، اما امروز وقت آن رسیده بود که بر اساس اطلاعات کتاب‌شناختی جدید به‌روزرسانی شود. بدین منظور باتوجه به وسعت و گستردگی آثار حکمی و فلسفی ابوعلی سینا و ضرورت ادامهٔ این کار به صورت علمی، مسئولان مؤسسه بر آن شدند که این فعالیت‌ها را در قالب تأسیس یک گروه پژوهشی مستقل تحت عنوان گروه مطالعات ابن‌سینا ساماندهی کنند.

پس از تصویب تأسیس گروه پژوهشی مطالعات ابن‌سینا در اولین نشست عادی از دور پنجم هیئت امناء مؤسسه، این درخواست به شورای گسترش آموزش عالی وزارع علوم ارجاع داده شد که در نهایت تأسیس گروه پژوهشی مطالعات ابن‌سینا در سال ۱۳۹۹ مورد موافقت قرار گرفت و مجوز وزارت علوم برای تأسیس این گروه در مؤسسه صادر شد. این گروه با انتقال سه استاد از سایر گروه‌ها، آغاز به کار کرده است.

مأموریت اصلی تأسیس گروه پژوهشی مطالعات ابن سینا، تصحیح علمی- انتقادی و انتشار مجموعه آثار حکمی و فلسفی ابن‌سینا با روش‌های علمی جدید به‌منظور احیای میراث گذشتگان و تسهیل در امر دستیابی محققان و پژوهشگران ایرانی و خارجی به سرچشمه‌های تفکر اسلامی ایران و منابع و خزائن ارزشمند حکمت و فلسفهٔ اسلامی می‌باشد.

در حال حاضر، از جمله اهداف تأسیس این گروه بدین قرار است:

۱. مطالعه، تحقیق و پژوهش در آثار حکمی و فلسفی ابن‌سینا

۲. جمع‌آوری و تنظیم اطلاعات کلیه آثار منتشرشدهٔ ابن‌سینا و تألیفات مرتبط با آن

۳. عرضه منابع اصلی فلسفهٔ ابن‌سینا در شکل متون منقح و تصحیح‌شده به شیوهٔ علمی ـ انتقادی

٤. استفاده محققان و اساتید داخلی و خارجی در تحقیق و تدریس از متون تصحیح شده به شیوهٔ علمی ـ انتقادی

۵. ترویج فرهنگ تصحیح متون فلسفی و منابع اصیل.

٦. تربیت نسل جوان (دانشجوی دکتری) برای فن تصحیح متون و آموزش روش علمی تصحیح به آن‌ها.

تصحیح

تأسیس کرسی پژوهشی و تحقیقی تصحیح آثار ابن‌سینا

در راستای تفاهم‌نامهٔ مؤسسه و صندوق حمایت از پژوهشگران، برای نخستین‌بار در کشور تأسیس کرسی پژوهشی و تحقیقی تصحیح آثار ابن‌سینا به تصویب صندوق حمایت از پژوهشگران رسیده است. در این کرسی پژوهشی، به دانشمندان و پژوهشگران برجستهٔ کشور با مرتبه استادی که دارای مرجعیت علمی و وجههٔ بین المللی و یا ملی باشند، اعتبار پژوهشی تعلق می‌گیرد.

خلاصه اقدامات انجام گرفته برای نمایه‌سازی بین المللی مجله جاویدان خرد.

– بررسی ملزومات نمایه‌سازی و مقایسه با مجلات مشابه خارجی و داخلی؛
– دریافت چکیده مبسوط مربوط به ٤ شمارهٔ اخیر و درج در سامانه؛
– اصلاح مراجع و منابع مربوط به ٤ شمارهٔ اخیر نشریه به زبان دوم؛
– درج کامل متن مقالات، چکیده، مراجع و کلید واژه‌ها (٤شماره اخیر) در سامانه به منظور شناسایی توسط موتورهای جستجو؛
– اصلاح فرمت فایل مجله برای درج اطلاعات زبان دوم نشریه؛
– انجام نیازهای مربوط به ارزیابی نشریات در سامانه نشریات وزارت علوم؛
– ایجاد محتوا و به روز رسانی و ویرایش محتوای صفحات مربوط به سایت انگلیسی و به طور موازی تطبیق با صفحات فارسی :

About journal
Peer review process and diagram
Add reviewer
Aim and Scope
Journal metrics
Publication ethics
Editorial board/ Add Editorial resume, website, citation, h-index,/ Editorial ORCID/Editorial Contact
Publication agreement
Guide for Authors
Keyword cloud
Submit process
Copyright Transfer Agreement
Covering Letter
Authorship Form
Conflict of Interest
Template manuscript file

– سیاست‌ها و قوانین درج شده و اشاره شده:

Open Access Policies
Copyright
Conflict of interests
Plagiarism policy
Creative Commons
Committee on Publication Ethics -COPE

– پایگاه هایی که درخواست ثبت شده:

DOAJ
Committee on Publication Ethics-COPE

– شبکه‌های اجتماعی ثبت نام شده

Google scholar
Linked-in
Academia
Publons

فهرست مقالات جاویدان خرد، شمارهٔ ۳۷

– «فنّ سماع طبیعی» الشفاء ارزیابی وضع کنونی تصحیح متن و چشم‌انداز آینده/ محمدجواد اسماعیلی
– مبادیِ فلسفیِ «قواعد» در علومِ اجتماعی از وینچ تا دیویدسن/ محمدرضا اسمخانی
– نسبت میان نظر و عمل در ارسطو بنا بر تفسیر هیدگر/ بهمن پازوکی
– مطالعه تطبیقی آراء تیتوس بورکهارت و الگ گرابار در باب معماری اسلامی/ سیدهادی جلالی، نیر طهوری و ایرج اعتصام
– رویکرد اریگن اسکندرانی در خداشناسی: بررسی ادله اریگن در امکان شناخت خدا/ زهرا دشتی و شهرام پازوکی
– ترجمه ریشه‌ای و تفسیر ریشه‌ای، مقایسه دو آزمایش ذهنی/ حسین شقاقی
– بدهی‌چیته در بودایی مهایانه/ الهه صفری و ابوالفضل محمودی
– تصحیح رسالهٔ «توجیه کلام الشیخ الرئیس فی إثبات الواحد لا یصدر عنه إلّا الواحد» از میرزا ابراهیم همدانی به همراه مقدمهٔ تحلیلی/ محمد سوری، مهدی عسگری و فاطمه انصاری
– تبیین دلایل ابن‌سینا برای اسناد صدق و کذب به گویندهٔ خبر در تحلیل قضیه/ حمید علایی نژاد؛ محمدمسعود خداوردی
– بررسی تطبیقی مفهوم حقیقت مطلق در اندیشه ناگارجونه و ابن عربی/ معصومه فتح اللهی؛ محمودرضا اسفندیار
– تصحیح علمی –انتقادی رسالهٔ «النیروزیّه»/ لیلا کیان‌خواه؛ سید حسین موسویان.

فهرست مقالات جاویدان خرد، شمارهٔ ۳۸

– جایگاه ایمان، سلوک قلبی، و عقل در اندیشهٔ پاسکال/ شهین اعوانی
– ارکان اندیشهٔعرفانی ایمانوئل‌سودنبرگ/ حبیب بشیرپور و شهرام پازوکی
– تحلیل انتقادی دیدگاه ابن تیمیه در باب وجود شناسی عرفانی/ رضا جلیلی و رحمان بوالحسنی
– «ماهیت» در اندیشه قاضی سعید قمی/ مهدی حریری، سید محمود یوسف ثانی و سید حسین موسویان
– ترکیب اتحادی از منظر صدرالدین دشتکی/ داود حسینی و رضا درگاهی‌فر
– روش انتاج قیاس شرطی اقترانی مشترک در جزء غیرتام از نگاه کشی، ابهری و خواجه نصیر/ داود حیدری
– پردیس آسمانی کوئِن‌لوئِن در تعلیم دائویی/ اسماعیل رادپور
– تحلیل معنای اتوس در آرای هراکلیتوس (مطالعه موردی: قطعه ۱۱۹ب هراکلیتوس)/ کاملیا طالعی بافقی، مریم سلطانی کوهانستانی و اسماعیل سعادتی خمسه
– کیهان‌شناسی تَنترَه‌ای-پورانه‌ای بر اساس رسالهٔ بحر الحیاتِ شیخ محمد غوث گوالیاری/ محمد رضا عدلی
– ابهام در متافیزیک طبیعی‌شده: مطالعه ای موردی – بررسی انواع طبیعت‌گرایی در مواجهه متافیزیک و فیزیک نسبیت خاص در فلسفهٔ زمان قرن بیستم/ حسن امیری آرا و امیراحسان کرباسی زاده
– حکمت خسروانی در اندیشهٔ حافظ شیرازی و بررسی امکان تأثیر اندیشهٔ شیخ اشراق بر آن/ محمد رضا مرادی و شبنم حاجی میرزایی
– خوانش ارسطویی از مفهوم شانس در نظریه ی تکامل داروین/ فاطمه مشکی باف مقدم؛ فرح رامین
Experience and the Space of Reasons Rorty and McDowell on Kant and Wittgenstein/mohammad Azadpour

انتشارات

در سال ۱۳۹۹ پنج عنوان کتاب جدید به انتشار رسید و هفت عنوان کتاب هم تجدید چاپ شد:

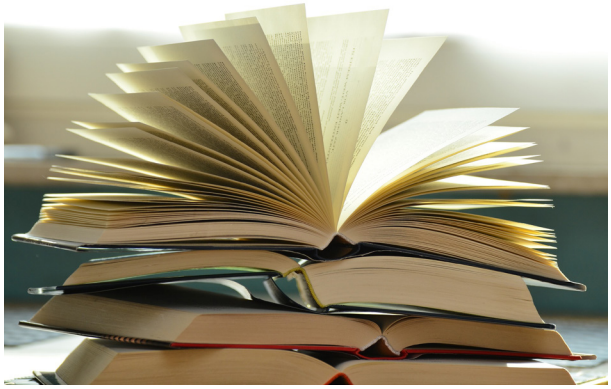

تألیف بهاءالدین محمّدبن حسن الإصفهانی، عَونُ إخوانِ الصَفاء عَلی فَهمِ کِتابِ الشِفاء، تحقیق علی اوجبی

عَونُ إخوانِ الصَفاء عَلی فَهمِ کِتابِ الشِفاء اثر نفیسِ محمّدبن حسن الإصفهانی در حکمت، تلخیص کتاب شفا است که در ضمنِ حذف مکرّراتِ عباراتِ شفا و بیان مطالب با عباراتی روان، که خاصیتِ قلم توانای اوست، مشکلات کتاب را نیز حل نموده است.

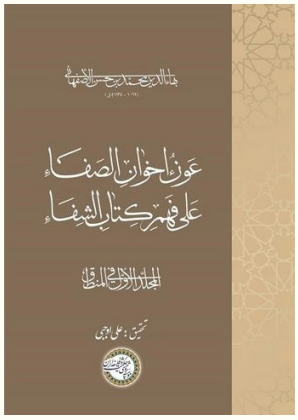

مهدی عظیمی، منطق و معرفت در اندیشهٔ سهروردی، شرح منطق حکمةالإشراق

معرفت‌شناسی سهروردی، چنان‌که در این کتاب شرح داده می‌شود، دربارهٔ چیستی، امکان، منابع، و ساختار معرفت، تابع معرفت‌شناسی ابن‌سیناست؛ و تنها تفاوت بنیادین آن در به‌رسمیت‌شناختن یک منبع نامتعارف معرفت به نام «تألّه» (یا «ذوق» یا «اشراق») است که در مفهوم‌سازی معاصر مرادف است با تجربهٔ دینی. دربارهٔ تجربهٔ دینی سه مسئلهٔ مهم وجود دارد: ماهیت، انواع، و اعتبار. در باب ماهیت تجربهٔ دینی دیدگاه‌های مختلفی مطرح شده است که از آن میان، کتاب ادّعا می‌کند که نگاه سهروردی به دیدگاه آلستون نزدیک‌تر است. آلستون تجربهٔ دینی و تجربهٔ حسّی را هم‌ساخت می‌داند. دربارهٔ نوع تجربهٔ دینی، آن‌گونه که مراد سهروردی است، این کتاب می‌گوید که اوّلاً متعلَّق تجربهٔ دینی هِرَم مُثُل است، که خداوند به‌منزلهٔ مثال خیر در رأس آن قرار دارد؛ و ثانیاً فرآیند این تجربه برای سهروردی خلع ارادی بدن است، که در فرا و انشناسی ذیل عنوان «تجربهٔ بیرون از بدن» از آن بحث می‌شود. در باب اعتبار معرفت‌شناختیِ تجربهٔ دینی دو چیز را باید از هم تفکیک کرد: نخست، اعتبار برای تجربه‌گر؛ و دوم، اعتبار برای دیگران. این کتاب توضیح می‌دهد که، در یک مفهوم‌سازی معاصر، سهروردی بر پایهٔ اصل آسان‌باوری، اوّلی را؛ و بر پایهٔ اصل گواهی، دومی را می‌پذیرد؛ و از این رهگذر بر آلستون و سوئین‌برن فضل تقدّم می‌یابد. مهم‌ترین چالش در برابر اعتبار تجربهٔ دینی، چنان‌که کتس بر آن پای می‌فشرد، چالش تعارض است. این کتاب نشان می‌دهد که سهروردی با بصیرتی شفّاف نسبت به این چالش، می‌کوشد تا از طریق بازگرداندن آن به زبان نمادین اصحاب تجارب دینی راه‌حلّی پیش نهد.

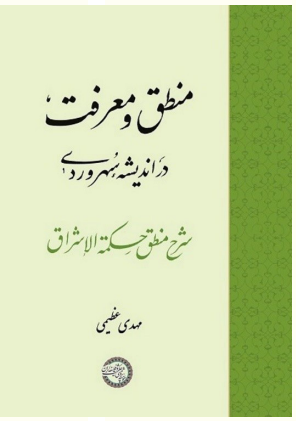

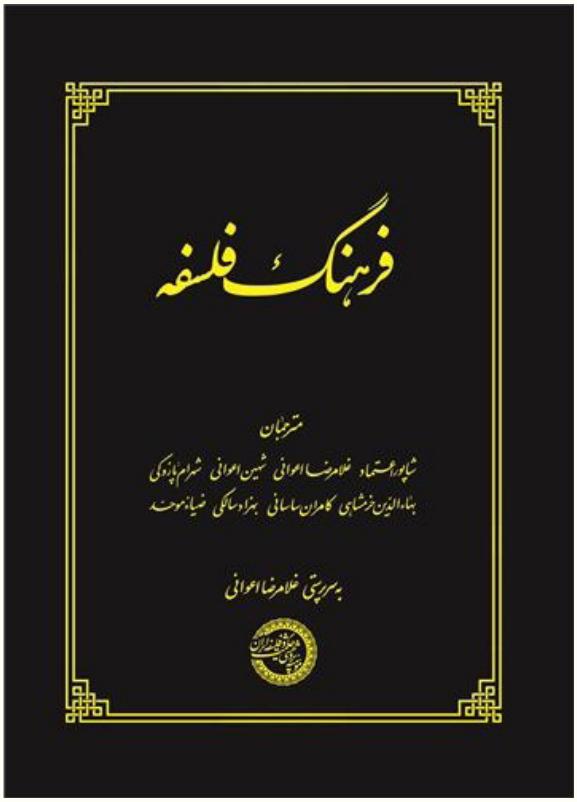

فرهنگ فلسفه، مترجمان شاپور اعتماد غلامرضا اعوانی شهین اعوانی شهرام پازوکی بهاءالدّین خرمشاهی کامران ساسانی بهزاد سالکی ضیاء موحد

فرهنگ‌نامهٔ فلسفی حاضر که به عنوان طرح پژوهشی موظف در مؤسسهٔ حکمت و فلسفهٔ آن روزگار – حدود دو دههٔ پیش – برگردان دقیق آن به پارسی با همّت و دست‌یاری استادان بزرگ و شناخته‌شدهٔ این سرزمین انجام شده است، بر اساس کتاب ارزشمند موجودِ آن زمان Dictionary of Philosophy and Religion نوشتهٔ ویلیام ریس (William L. Reese) انجام گرفته است، ولی از آن‌جا که قصد مترجمان صرفاً تهیه یک فرهنگ فلسفهٔ غربی بود، مدخل‌های مربوط به اسلام و فلسفهٔ اسلامی – برای رعایت اختصار و البته ناکافی‌بودن آنها – همچنین مدخل‌های مربوط به ادیان بودایی، هندویی و تائویی حذف گردید

بهمن پازوکی، تاریخ فلسفهٔ معاصر غرب

تاریخ فلسفهٔ معاصر تاریخ جریان‌های فلسفی متعدّد است. کثرت جریان‌ها و موضوعات فلسفی یکی از اوصاف بارز فلسفه در دوران معاصر است. در گذشته، سالیان دراز طول می‌کشید تا جریان‌ها و مکاتب فلسفی شکل گیرند. این شکل‌گیری، چنانچه پذیرش آراء افلاطون و ارسطو را درنظر گیریم، بعضاً حتی به بیش از هزار سال نیز رسیده است. اندیشهٔ افلاطون به‌واسطهٔ نوافلاطونیان ادامه پیدا کرد و در قرن یازده میلادی با کشف آثار اصلی افلاطون مجدداً احیا شد و در قرن‌های چهارده و پانزده میلادی با قول به اصالت اسم (Nominalismus) ازنو زاده شد. به‌همین‌ترتیب، مسلمانان و مسیحیان در قرن سیزده میلادی با کشف آثار اصلی ارسطو و تفاسیر خود بر آنها باعث تجدید حیات و شکوفایی آن شدند. امّا وضعیت در مورد فلسفه‌های قرن بیستم به‌گونه‌ای دیگر است؛ به‌طوری‌که جریان‌های فلسفی زودبه‌زود و به فاصلهٔ ده تا بیست سال جای خود را به دیگر جریان‌ها می‌دهند. منظور از «فلسفهٔ معاصر» در عنوان این کتاب فلسفهٔ قرن بیستم است. با یک استثناء و آن هم کیرکگور است که به قرن نوزدهم تعلق دارد؛ اما شرح اندیشه‌اش به لحاظ تأثیر بسزایی که در فلسفهٔ معاصر به طور کل در اندیشه هیدگر و یاسپرس به طور خاص داشته است در اینجا آمده است.

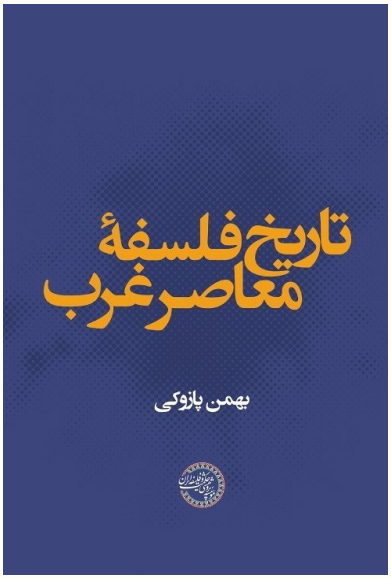

شمس‌الدین سمرقندی، قسطاس الأفکار فی المنطق، تصحیح، تقدیم و تحقیق: اسدالله فلاحی

کتاب «قسطاس الأفکار فی المنطق» اثر شمس‌الدین سمرقندی با ویرایش، پژوهش و مقدمهٔ اسدالله فلاحی توسط انتشارات مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران منتشر شد. شمس‌الدین محمدبن اشرف حسینی سمرقندی (د. ۷۲۲ق.) ریاضیدان، منطقدان، فیلسوف و متکلم سدهٔ هفتم و هشتم هجری، از شاگردان برهان‌الدین نسفی و از معاصران خواجه نصیر، علامه حلی و قطب‌الدین شیرازی است. مهمترین کتاب‌های منطقی سمرقندی عبارت‌اند از «قسطاس الأفکار فی المنطق»، «شرح القسطاس» و «آداب البحث و المناظره». دو کتاب نخست توجه ویژهٔ قطب‌الدین رازی در کتاب «شرح المطالع» را به خود جلب کرده است و کتاب سوم را بسیاری از منطقدانان بعدی شرح کرده یا برآن حاشیه نگاشته‌اند. سمرقندی در دو کتاب نخست در برابر بزرگانی مانند ارسطو، فارابی، ابنسینا، فخر رازی (و نیز در برابر افضل‌الدین خونجی، اثیرالدین ابهری، و خواجه نصیر) قد برافراشته و نکته‌سنجیهای بسیار کرده است. مصحح «قسطاس الأفکار فی المنطق» در مقدمهٔ خود، به تفصیل به نوآوریهای فراوان سمرقندی در این کتاب و تأثیرگذاری او بر پسینیان و تاثیرپذیری او از پیشینیان پرداخته و در حد توان، جایگاه نویسندهٔ کتاب را در میان منطقدانان مسلمان نشان داده است. افزون بر ویرایش متن و نشان دادن نسخه‌بدلهای موجود در دستنوشتها، مصحح در پانوشتهایی دیگر به منابع سمرقندی در آثار پیشینیان اشاره کرده و به شرح بسیار کوتاه برخی عبارات دشوار، و در مواردی به طرح دیدگاه‌های انتقادی خود، پرداخته است که مجموع همهٔ اینها به فهم و درک بهتر متن و جایگاه این اثر گرانسنگ در تاریخ منطق در جهان اسلام کمک فراوان می‌کند.

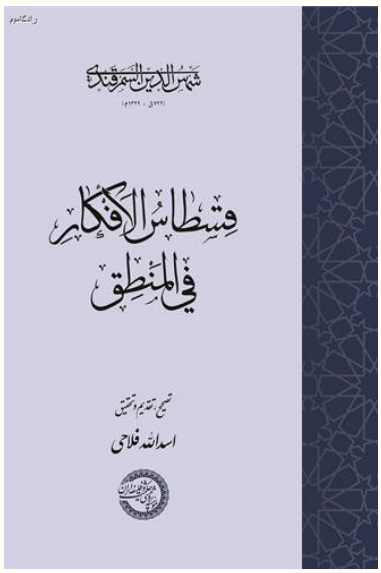

محمد مهدی نراقی، توضیح الأشکال، شرح بر تحریر اصول اقلیدس، تصحیح و تعلیق: امیر رضایی

توضیح الأشکال شرحی است که محمدمهدی نراقی به فارسی بر تحریر اصول اقلیدس نوشته است. تحریر اصول اقلیدس روایت بازنگری‌شدهٔ خواجه نصیرالدین طوسی به زبان عربی از کتاب اصول اقلیدس و مهمترین کتاب در ریاضیات دورهٔ اسلامی است. کتاب اصول نوشتهٔ اقلیدس، مشهورترین ریاضی‌دان دوران باستان، است که در آن ریاضیات یونانی تا سال سیصد قبل از میلاد، به صورت علمی، تنظیم و عرضه شده و تا زمان حاضر، مبنای تعلیم هندسهٔ مقدّماتی بوده است.

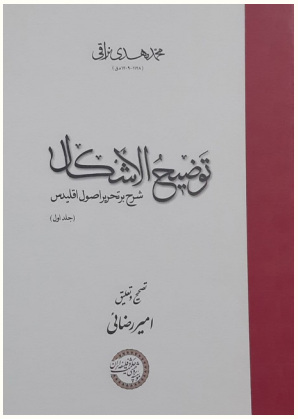

انتشار نخستین کتاب صوتی

علاوه بر بازچاپ آثار فوق، نخستین کتاب صوتی انتشارات مؤسسهٔ حکمت و فلسفه در درسترس علاقه‌مندان قرار گرفت. «من و جزء من» نوشتهٔ غلامحسین ابراهیمی دینانی است که تاکنون بارها بازچاپ شده است.

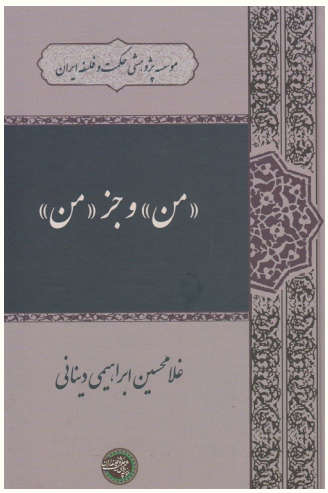

فهرست انتشارات مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران

سال ۱۳۹۹

ردیف	نام کتاب	مؤلف	تصحیح	تاریخ انتشار	قیمت به ریال	قطع	تعداد صفحه
۱	قسطاس الأفکار فی المنطق	شمس‌الدین سمرقندی	اسدالله فلاحی	۱۳۹۹	گ ۱ ۲۰۰ ۰۰۰	وزیری	۷۱۲
۲	تاریخ فلسفهٔ معاصر غرب	بهمن پازوکی	-	۱۳۹۹	ش ۱ ۰۰۰ ۰۰۰	رقعی	۶۰۰
۳	توضیح الأشکال؛ شرح بر تحریر اصول اقلیدس دوره دوجلدی	محمدمهدی نراقی	تصحیح و تعلیق امیر رضائی	۱۳۹۹	گ ۱ ۴۰۰ ۰۰۰	وزیری	۷۶۶
۴	عَونُ إخوانِ الصَفاء عَلی فَهمِ کتابِ الشِفاء المجلّد الأول فی المنطق چاپ دوم	بهاءالدین محمّدبن حسن الإصفهانی	تحقیقِ علی اوجبی	۱۳۹۹	گ ۱ ۳۰۰ ۰۰۰	وزیری	۷۵۲
۵	عَونُ إخوانِ الصَفاء عَلی فَهمِ کتابِ الشِفاء المجلّد الثانی فی الطبیعیّات	بهاءالدین محمّدبن حسن الإصفهانی	تحقیقِ علی اوجبی	۱۳۹۹	گ ۱ ۲۰۰ ۰۰۰	وزیری	۷۰۷
۶	عَونُ إخوانِ الصَفاء عَلی فَهمِ کتابِ الشِفاء المجلّد الثالث فی الإلهیّات	بهاءالدین محمّدبن حسن الإصفهانی	تحقیقِ علی اوجبی	۱۳۹۹	گ ۸۰۰ ۰۰۰	وزیری	۴۴۸
۷	درآمدی بر پدیدارشناسی هوسرل بررسی بعضی مفاهیم اساسی	بهمن پازوکی		۱۳۹۹	ش ۴۰۰ ۰۰۰	رقعی	۲۴۰
۸	اندیشهٔ هیدگر در درسگفتارهای اولیه	بهمن پازوکی		۱۳۹۹	ش ۴۰۰ ۰۰۰	رقعی	۲۳۲
۹	فرهنگ فلسفه	به سرپرستی غلامرضا اعوانی	شاپور اعتماد غلامرضا اعوانی شهین اعوانی پهرام پازوکی بهاءالدین خرمشاهی کامران ساسانی بهزاد سالکی ضیاء موحد	۱۳۹۹	گ ۲ ۰۰۰ ۰۰۰	وزیری	۱۳۲۸

سال ۱۴۰۰

ردیف	نام کتاب	مؤلف	تصحیح	تاریخ انتشار	قیمت به ریال	قطع	تعداد صفحه
۱	مجموعه‌مقالات همایش عالم ذر و عوالم پیش از دنیا از دیدگاه ادیان و آیین‌ها	مجموعه‌مقالات	به اهتمام و نظارت علمی علی افضلی	۱۴۰۰	گ ۹۵۰ ۰۰۰	وزیری	۴۲۴
۲	رموز اشراقی شاهنامه؛ شرح ابیات و حلّ رموز داستان سیاوَخش	بابک عالیخانی		۱۴۰۰	گ ۱ ۵۰۰ ۰۰۰	وزیری	۵۶۶

کتاب‌های در دست چاپ

- ارادهٔ آزاد؛ رهیافتی صدرایی تألیف دکتر محمد حسین‌زاده؛
- اندیشه‌نامهٔ علوم عقلی اسلامی زیر نظر دکتر مهدی عبدالهی؛
- مقدمه‌ای بر فلسفهٔ روان‌شناسی تألیف دانیل ای. وایسکاف و فرد آدامز با ترجمهٔ دکتر ابوتراب یغمایی؛
- تأویل متن مقدس در اندیشهٔ ابوزید؛ پیوند آرای معتزله و صوفیه تألیف دکتر میثم توکلی‌بینا؛
- نظام منطق؛ منطقِ قیاسی و استقرایی، با دیدگاهی مرتبط با اصول شواهد و روش‌های پژوهش علمی تألیف جان استیوارت میل، با ترجمهٔ دکتر محمدرضا اسمخانی و نظارت علمی دکتر حسین شیخ‌رضایی؛
- سیر منطق اثرِ ویلیام و مارتا نیل با ترجمهٔ دکتر مهدی عظیمی؛
- فضیلت فکری در کار دانشگاهی تألیف دکتر امیرحسین خداپرست؛
- آشنایی با حکمت فهلوی تألیف دکتر بابک عالیخانی؛
- مجموعهٔ رسائل ابن‌سینا نوشتهٔ ابن‌سینا، با مقدّمه و تصحیح و تعلیقاتِ آقای دکتر مقصود محمّدی
- مجلد چهارم اسلام در سرزمین ایران تألیف هانری کربن با ترجمهٔ دکتر رضا کوهکن؛

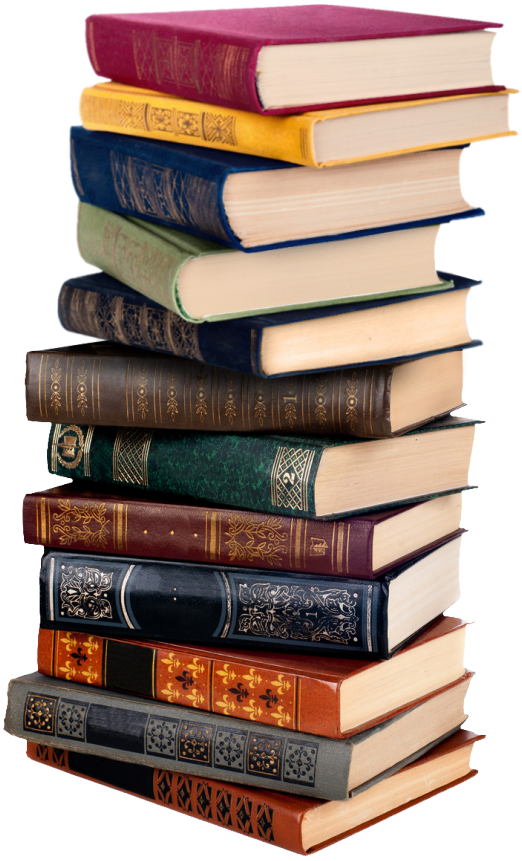

برگزاری چندین نمایشگاه کتاب مجازی انتشارات مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران باتخفیف ویژه

در سال ۱۳۹۹، به منظور جلب مخاطبان حوزهٔ فلسفه، سه نمایشگاه مجازی کتاب به همراه ارسال رایگان برگزار شد. این سه نمایشگاه مجازی در وب‌سایت فروش کتاب مؤسسه در آدرس (www.irip.ac.ir/fa/product) برگزار شد که مقارن با ماه مبارک رمضان (۱۳ لغایت ۳۱ اردیبهشت)، روز جهانی فلسفه (۱۰ لغایت ۲۰ آذر ماه) و نمایشگاه مجازی کتاب تهران (۱ لغایت ٦ بهمن ماه) دایر گردید. استقبال قابل ملاحظهٔ علاقه‌مندان از این نمایشگاه‌ها با تخفیف ۲۰ الی ۳۵ درصدی نشان دهندهٔ ظرفیت بالای فروش اینترنتی کتاب است.

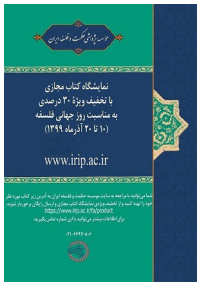

آموزش

آموزش مجازی

به‌علت تنگناهای ناشی از شیوع ویروس کووید ۱۹ در دو سال گذشته، موضوع توسعهٔ آموزش‌های آزاد در فضای مجازی، و تهیه سامانه‌های لازم در این زمینه در دستور کار قرار گرفت و اکنون پیاده‌سازی کامل این فرآیند در مؤسسه باعث اعتلای فعالیت‌های مؤسسه شده است. امید است با تکمیل این فرآیندها دوره‌های حضوری مؤسسه در صورت نیاز به صورت کاملاً مجازی برگزار شود. در سال ۱۳۹۹، بسیاری از جلسات، همایش‌ها، نشست‌ها و نیز کلاس‌های آموزش آزاد مؤسسه در بستر مجازی برگزار شده است.

برگزاری دوره آموزشی آزاد «تفکر نقادانه»

اولین دورهٔ کارگاهی تفکر نقادانه به همت دفتر آموزش‌های مجازی مؤسسه برگزار شد. این دوره توسط جناب آقای اردشیر منصوری به مدت دو هفته در چهار جلسهٔ ۲ ساعته و به صورت حضوری برگزار شد. این دوره به منظور آشنایی با محورهای روبرو برگزار گردید:

- آشنایی با تاریخچه و تعریف تفکر نقادانه، با تأکید بر سه وجه: دانشی، بینشی و مهارتی
- گام‌ها و اضلاع چندگانهٔ تفکر نقادانه (توضیح، تعبیر، تبیین، تحلیل، ارزیابی)
- فضیلت‌های فکری و آشنایی با وجوه اخلاقی تفکر نقادانه
- آشنایی با ساختار استدلال و افزایش مهارت‌های استدلال‌ورزی، با تأکید بر کاربرد استدلال در کلاس درس
- تمرین تشخیص مغالطات پرکاربرد، با تأکید بر تقویت بینش مغالطه‌پرهیزی در دانش‌آموزان
- کارگاه و تمرین؛ نمونه‌کاوی: شبه‌علم، نظریهٔ توطئه و دیگر نمونه‌های مرتبط با کلاس‌های درس رشته‌های مختلف

دوره‌های تربیت مربی فلسفه برای کودکان

فبک

برنامهٔ درسی «فلسفه برای کودکان» که سال‌ها در فضای آموزشی کشورهای جهان مطرح شده است، به منظور اصلاح تفکر در مدارس، پرورش مهم‌ترین ابعاد تفکر که عبارتند از تفکر خلاق، تفکر نقّاد و تفکر مراقبتی را لازم می‌داند. برنامهٔ فلسفه برای کودکان نمایشگر رویکردی جستجوگرانه است، به گونه‌ای که دانش‌آموزان به جای آنکه نتایج افکار دیگران را حفظ کرده و مجدداً همان را بیان کنند، در هر حیطه‌ای با توجه به نیازهای خود جستجو و تأمل می‌کنند. در سال ۱۳۹۹ مؤسسه ۵ دوره تربیت مربی فلسفه برای کودکان را در سه سطح برگزار کرد.

- **سرفصل‌های دورهٔ مقدماتی:**
- ضرورت آموزش تفکر به کودکان
- معرفی برنامهٔ درسی «فلسفه برای کودکان» شامل: تاریخچه، اهداف، محتوا، محیط و روش آموزش
- اخلاق در «فلسفه برای کودکان»
- مبانی فلسفی «فلسفه برای کودکان»
- **سرفصل‌های دورهٔ پیشرفته:**
- روش آموزش قوانین کلاس فبک
- مراحل اجرای حلقه کندوکاو و نحوه استفاده از ابزار Wraitec
- آموزش پرسش و پرسش‌گری انواع پرسش و شناسایی پرسش‌های فلسفی
- حلقه کندوکاو اخلاقی و اخلاقی؛ چیستی و تمرین و چگونگی

● ترم پاییز ۱۳۹۹

دوره‌های آموزشی آزاد مؤسسه در ترم پاییز از ۱۳ مهرماه ۱۳۹۹ آغاز به کار کرد. این کلاس‌ها به دو صورت مجازی و مجازی-حضوری برگزار شدند که هر دوره شامل ۱۶ جلسه می‌شدند. برنامهٔ دوره‌های آموزش آزاد به شرح زیر برگزار شد:

روز	نام استاد	عنوان درس	ساعت	تاریخ شروع	توضیحات
یکشنبه	شهین اعوانی	*تاریخ فلسفهٔ غرب، قرن هفدهم*	۱۸ ـ ۱۶	۱۳/۰۷/۱۳۹۹	ادامه از ترم‌های از ترم‌های قبلی-مجازی/حضوری
دوشنبه	غلامرضا اعوانی	شرح *فصوص الحکم* ابن عربی	۱۱ ـ ۰۹	۱۷/۰۷/۱۳۹۹	مجازی
	سیدمصطفی محقق‌داماد	تفسیر قرآن در حکمت متعالیه	۱۶ ـ ۱۴	۲۱/۰۷/۱۳۹۹	مجازی
سه‌شنبه	محمد معصومی	*رهیافتی تاریخی به نظریهٔ تکامل در جهان اسلام*	۱۶-۱۴	۲۹/۰۷/۱۳۹۹	مجازی/حضوری
	محمد جواد اسماعیلی	تاریخ فلسفه: دورهٔ قرون وسطی	۱۶-۱۵	۲۲/۰۷/۱۳۹۹	مجازی
	سیدمحمود یوسف‌ثانی	شرح *اشارات و تنبیهات* (الهیات)	۱۸ـ ۱۶	۲۲/۰۷/۱۳۹۹	ادامه از ترم‌های قبل-مجازی/حضوری
چهارشنبه	ان‌شاالله رحمتی	*کربن شناسی*	۱۶-۱۴	۲۳/۰۷/۱۳۹۹	مجازی

● ترم زمستان ۱۳۹۹

ترم زمستانی کلاس‌های آزاد مؤسسه از ۲۹ بهمن ماه ۱۳۹۹ آغاز به کار کرد که دو صورت آنلاین و آفلاین برگزار گردید. کلاس‌های آنلاین در ۱۶ جلسه و کلاس‌های آفلاین به صورت ضبط‌شده و در ٤ ساعت برگزار شدند.

برنامهٔ دوره‌های آموزش آزاد آنلاین بدین شرح است:

روز	نام استاد	عنوان درس	ساعت	تاریخ شروع	توضیحات
یکشنبه	شهین اعوانی	اعتراضات دکارت	۱۶-۱۸	۱۳۹۹/۱۲/۳	دوره جدید
دوشنبه	غلامرضا اعوانی	شرح فصوص الحکم ابن عربی	۹:۳۰-۱۱	۱۳۹۹/۱۲/۴	ادامه از ترم‌های قبل/ به صورت مجازی
	سیدمصطفی محقق داماد	تفسیر قرآن در حکمت متعالیه	۱۵-۱۶	۱۳۹۹/۱۲/۴	ادامه از ترم‌های قبل/ به صورت مجازی
سه‌شنبه	محمدجواد اسماعیلی	تاریخ فلسفه غرب، دوره قرون وسطی	۱۵-۱۶	۱۳۹۹/۱۲/۵	ادامه از ترم‌های قبل/ به صورت مجازی
	سیدمحمود یوسف‌ثانی	شرح إشارات و تنبیهات	۱۶-۱۸	۱۳۹۹/۱۲/۵	ادامه از ترم‌های قبل/ به صورت مجازی
	امیرحسین ساکت	دوره مقدماتی زبان لاتین	۱۶-۱۸	۱۳۹۹/۱۲/۵	دوره جدید
چهارشنبه	انشاالله رحمتی	کربن شناسی	۱۵-۱۷	۱۳۹۹/۱۱/۲۹	ادامه از ترم‌های قبل/ به صورت مجازی

برنامهٔ دوره‌های آموزش آزاد آفلاین بدین شرح است:

ردیف	نام استاد	عنوان درس	ساعت	تاریخ شروع	توضیحات
۱	حسین شیخ رضائی	علم فمینیستی و مسئله ارزش‌ها	۲ ساعت	تاریخ ارائه ۱۵ اسفند ۱۳۹۹	مجازی آفلاین
۲	حسن امیری آرا	استدلال هایی در فلسفه زمان	۲ساعت	تاریخ ارائه ۱۵ اسفند ۱۳۹۹	مجازی آفلاین
۳	محمد معصومی	رهیافتی نو به نظریه تکامل	۲ ساعت	تاریخ ارائه ۱۵ اسفند ۱۳۹۹	مجازی آفلاین

نشست‌ها، مدرسه‌ها، کارگاه‌ها و همایش‌ها

کارگاه‌ها

کارگاه‌های آموزشی آنلاین با موضوعات فلسفی: این کارگاه‌ها با موضوعات فلسفی «معنای زندگی» و «عواطف و هیجانات از نگاه فیلسوفان» با همکاری مؤسسه حکمت و فلسفه ایران برگزار شد.

این کارگاه‌ها که موضوعات متنوعی را در برمی‌گیرند، برای دانشجویان و علاقه‌مندان به موضوعات انضمامی طراحی شده است. دکتر امیرحسین خداپرست عضو هیئت علمی مؤسسه و دکتر امیر کرباسی‌زاده، عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان از مدرسان این دوره بوده‌اند.

نشست ها

نشست تخصصی «تأملی بر مسئلهٔ تناهی حقیقت از منظر گادامر و هیدگر»

سخنران این نشست دکتر احمد رجبی استادیار دانشگاه تهران و دبیر نشست دکتر امیرحسین خداپرست استادیار مؤسسه حکمت و فلسفهٔ ایران بود که در بستر اینستاگرام مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران برگزار شد. دکتر احمد رجبی در این نشست ضمن طرح دیدگاه‌های هیدگر و گادامر به نقد و بررسی آن‌ها نیز پرداخت.

نشست تخصصی «خداناباوری در جهان مسیحیت؛ چیستی و چرایی»

از مهم‌ترین موضوعات الهیات و بلکه فلسفه، سخن در باب وجود یا انکار خداوند است. در این‌که مقصود از الحاد و خداناباوری چیست، اختلاف نظر وجود دارد؛ این‌که آیا الحاد به معنای انحراف از یک راه یا آئین است یا انکار نبوت و انبیاء است یا فقط انکار خداوند؟ و اگر انکار خداوند است، مقصود چه خدایی است؛ خدای واحد متشخص، با اسماء و صفات مشخص، یا خدای متافیزیک؛ بی‌نام، مبهم، رازآلود، نامتعین و انتزاعی. آیا الحاد صرفا انکار وجود خدا یا خدایان است یا انکار حیات پس از مرگ را نیز شامل می‌شود؟ آیا مقصود، بی‌اعتقادی به خدا در نظر و عمل است یا فقط عدم اعتقاد در نظر است؟ آیا مقصود از الحاد، انکار خدا به صورت آگاهانه و عامدانه، با دلایل علمی و فلسفی است یا مبارزه با خداباوری و خداپرستی را نیز شامل می‌شود؟ از موضوعات اصلی مرتبط با الحاد، بررسی این نکته است که آیا عوامل گرایش به الحاد، تنها عوامل معرفتی و برهانی هستند یا عوامل غیرمعرفتی و غیربرهانی نیز به خداناباوری می‌انجامند؟ یا برعکس، بیشترین عوامل انکار خداوند، عوامل غیرشناختی، اعم از بیرونی و درونی هستند؟ بررسی این دو موضوع در جهان مسیحیت، شاکله این وبینار است.

سخنرانان این وبینار محمد لگن‌هاوزن عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) و اسماعیل علی‌خانی عضو هیئت مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفه ایران بودند.

نشست رونمایی از کتاب «فرهنگ فلسفه»

نشست رونمایی از کتاب «فرهنگ فلسفه» با حضور اساتید به‌نام فلسفه در روز دوشنبه ۱۸ اسفند ۱۳۹۹ به صورت مجازی برگزار شد و هر یک از اساتید به طرح دیدگاه‌های انتقادی خود دربارهٔ این اثر پرداختند.

برگزاری نشست تخصصی «ایدئالیسم و رئالیسم از منظر علامه طباطبایی»

طرح چالش‌های معرفت‌شناختی در جهان معاصر، مواجههٔ فلسفهٔ اسلامی با این چالش‌ها و پاسخ‌گویی به آن‌ها را اجتناب‌ناپذیر ساخته است. در این مواجهه، گروهی بر ظرفیت‌های فلسفهٔ اسلامی و به خصوص حکمت متعالیه برای پاسخ به این چالش‌ها تأکید می‌کنند؛ اما برخی

دیگر این تلاش‌ها را کافی ندانسته و به طور کلی رئالیسم معرفت‌شناختی را رویایی دست‌نیافتنی قلمداد کرده‌اند. جناب آقای دکتر طالب‌زاده از نگاه اخیر حمایت می‌کردند و سعی داشتند تا نشان دهند علامه طباطبایی (ره) هم چنین رویکردی داشته و در آثار خود از تقریری از ایدئالیسم معرفت‌شناختی حمایت کرده‌اند. ایشان در این نشست به تبیین و بررسی این دیدگاه پرداختند. دبیر علمی این نشست، دکتر محمد حسین‌زاده عضو هیئت علمی مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفه ایران بود.

وبینار تخصصی «مقاومت: رویکردهای نظری»

وبینار تخصصی «مقاومت: رویکردهای نظری» ویژه گرامیداشت شهادت شهید حاج قاسم سلیمانی و شهید محسن فخری‌زاده با حضور اساتید فلسفه و عرفان به همت مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران روز دوشنبه، ۲۹ دی‌ماه، برگزار شد. در این نشست،

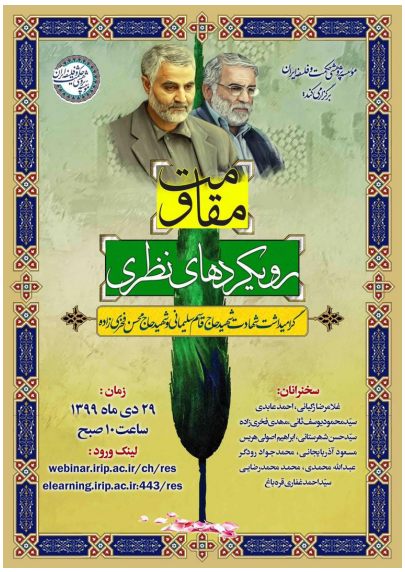

سخنرانان به بررسی ابعادهای نظری مقاومت پرداختند. اسامی سخنرانان و عنوان سخنرانی ایشان در جدول زیر قابل مشاهده است.

نشست نقد و بررسی کتاب با مشارکت «شهر کتاب مرکزی»

مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران در روز سه‌شنبه ۲۲ مهر ساعت ۱۶ به نقد و بررسی دو اثر تازه ترجمه شده از ویتگنشتاین اختصاص یافت. این نشست با حضور مینو حجت، علی‌اکبر احمدی‌افرمجانی، حسین واله و مالک حسینی به صورت مجازی و به صورت مشترک با شهر کتاب مرکزی برگزار گردید.

مدرسهٔ پاییزی

مدرسهٔ پاییزی مطالعات علم

مدرسهٔ پاییزیِ مطالعات علم با عنوان «علم، اخلاق علم، سیاست علم» به همت گروه مطالعات علم مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران و با همکاری گروه گروه مطالعات نظری علم، فناوری و نوآوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور به مدت سه روز از ٦ تا ٨ آبان ماه ۱۳۹۹ و به صورت مجازی برگزار شد.

ساعت / روز	۹-۸/۳۰	۱۰-۹/۳۰	۱۲-۱۱/۳۰	۱۵-۱۴/۳۰
سه‌شنبه ۰۶/۰۸/۹۹	افتتاحیه	علم فمینیستی و مسألهٔ ارزش‌ها: بررسی چند رویکرد حسین شیخ‌رضایی	فلسفه علم و سیاست علم: مسیرهای همکاری آرش موسوی	سیاست‌گذاری در سایهٔ ریسک استقرایی علم و ارزش‌های اخلاقی حامد بیکران‌بهشت
چهارشنبه ۰۷/۰۸/۹۹	–	آموزهٔ اثر دوگانه و اخلاق علم و فناوری رحمان شریف‌زاده	بحران اخلاقی در پزشکی و ریشه‌های آن مهدی هاتف	امکان تحقق اخلاقی نظام مالکیت فکری در خدمت توسعه علم و فناوری علیرضا ثقةالاسلامی
پنج‌شنبه ۰۸/۰۸/۹۹	–	اخلاق و سیاست‌گذاری علم: پژوهش و نوآوری مسئولانه کیوان السنی	کاربردزدگی در اسناد سیاست علم و فناوری ایران ابوتراب یغمایی	سیاست‌گذاری علم و فناوری، و آینده‌نگاری علی چاپرک

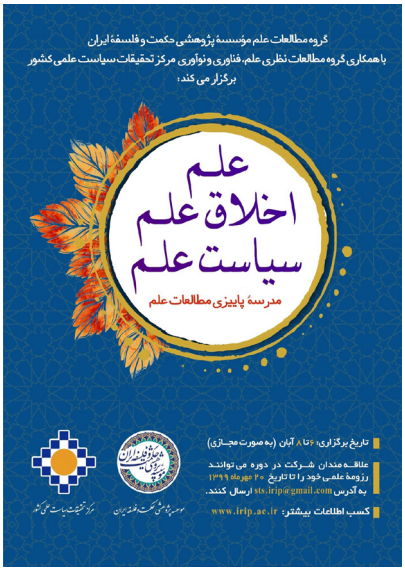

همایش‌ها

همایش روز جهانی فلسفه

همایش ملی «سهروردی و احیاء حکمت فهلوی»

همایش ملی «بررسی آراء و آثار تیتوس بورکهارت»

همایش ملی «فلسفه غرب و ترجمه»

همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری»

همایش روز جهانی فلسفه
«سلامتی و زندگی خوب: رویکردهای نظری»

همایش روز جهانی فلسفه با عنوان «سلامتی و زندگی خوب: رویکردهای نظری» در تاریخ ۱۰ آذرماه ۱۳۹۹ برگزار شد. مقارن با فراگیرشدن بیماری کووید ۱۹، سخنرانان این همایش از منظر ارتباط فلسفه و سلامتی به طرح دیدگاه‌های خود پرداختند. سخنرانان در این بزرگداشت به‌صورت مجازی و ضبط‌شده سخنرانی خود را ارائه کردند. لازم به ذکر است که علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به صفحه اختصاصی بزرگداشت روز جهانی فلسفه به این آدرس (www.irip.ac.ir/u/13j)، ضمن مشاهده سخنرانان و عناوین سخنرانی‌ها، کلیپ و چکیده سخنرانی‌ها را مشاهده و دانلود نمایند.

سخنرانان و عنوان سخنرانی‌های همایش روز جهانی فلسفه «سلامتی و زندگی خوب: رویکردهای نظری» **به قرار زیر بوده است:**

غلامرضا زکیانی، پیام رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران
محمدجواد اسماعیلی، پیام دبیر علمی همایش
شهرام پازوکی، نگاهی عرفانی به سلامتی
سیّدمحمود یوسف‌ثانی، سلامت و سعادت در حکمت ابن‌سینا
آذرخش مکری، در جستجوی علم شادکامی تجربی
حسین شیخ‌رضایی، برساخت اجتماعی سلامت
مهدی معین‌زاده، فلسفه و زندگی واقع‌بوده
اسماعیل علیخانی، دین و انواع سلامت
علیرضا منجمی، دیرماندگی امر بهداشتی و رازوارگی سلامت
سیّداحمد غفاری قره‌باغ، رابطه معنویت و سلامت از منظر حکمت اسلامی
محمدجواد اسماعیلی، سلامتی از منظر جالینوس: خوانشی امروزی از مسئله‌ای کهن
امیرحسین خداپرست، سلامت و بهروزی: نظری به رویکرد قابلیت‌محور

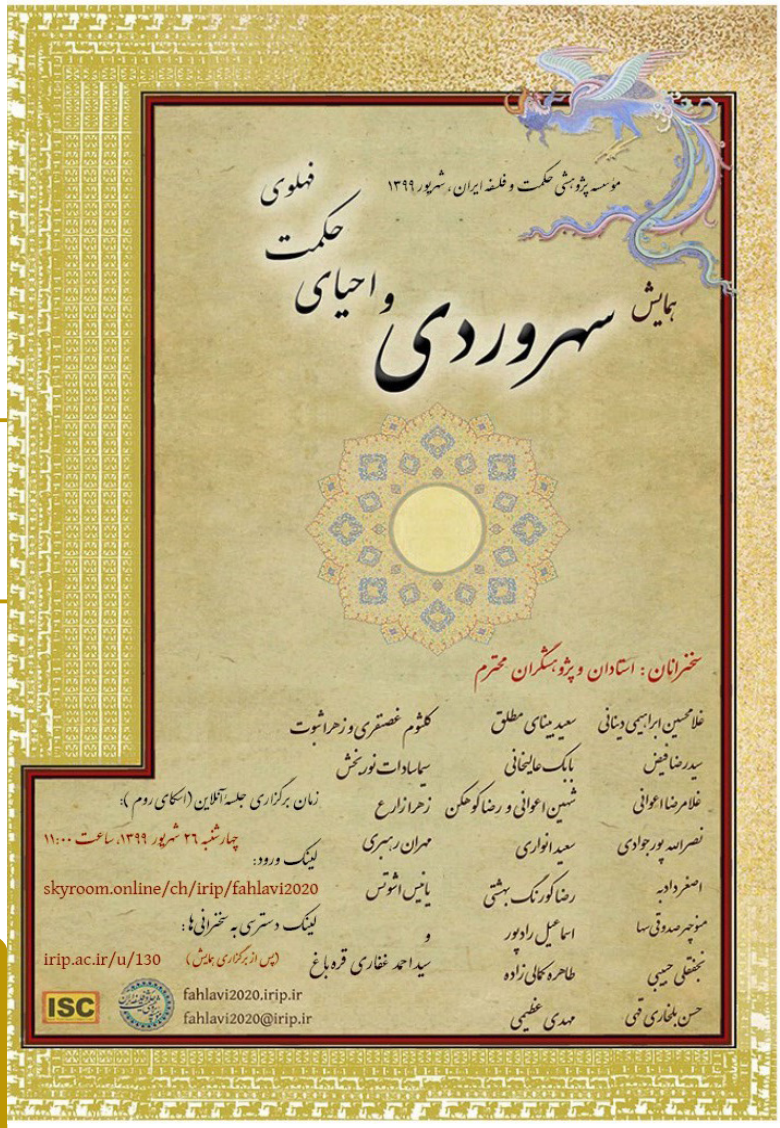

همایش ملی «سهروردی و احیاء حکمت فهلوی»

شیخ اشراق، شهاب‌الدین یحیی سهروردی، به نصّ رسالهٔ کلمهٔ التّصوف، احیاء حکمت فهلوی یا خسروانی ایرانیان قدیم را وجههٔ همت خود قرار داده است: «و قد احیینا حکمتهم النوریة الشریفة التی یشهد بها ذوق افلاطون و من قبله». مجلد دوم کتاب «اسلام در سرزمین ایران (سهروردی و افلاطونیان ایران)» نوشتهٔ هانری کربن به تحقیق در همین موضوع اختصاص یافته است. بررسی آثار متعلق به فرهنگ مزدایی (اعم از اوستا، کتب پهلوی، کتیبه‌های هخامنشی و ساسانی و نیز شاهنامه) و جستجوی ریشه‌های حکمت اشراق در آن آثار، موضوعی است که کمتر به آن پرداخته شده است. به‌علاوه، مقایسه حکمت سهروردی با معارف شرقی (مثلا حکمت دائویی و حکمت ودانته) کاری است ضروری. کاوش در چگونگی احیاء حکمت فهلوی به دست شیخ اشراق و مقایسه آن با حکمت های شرقی دیگر موضوع همایش «سهروردی و احیاء حکمت فهلوی» است. دبیر علمی این همایش آقای دکتر بابک عالیخانی عضو هیئت علمی مؤسسه

پژوهشی حکمت و فلسفه ایران و دبیر تخصصی این همایش دکتر اسماعیل رادپور بودند. این همایش در روز ۲۶ شهریور ماه ۱۳۹۹ به صورت مجازی برگزار شد.

لازم به ذکر است که علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به صفحه اختصاصی همایش ملی «سهروردی و احیاء حکمت فهلوی» به این آدرس (https://www.irip.ac.ir/u/13k)، ضمن مشاهده سخنرانان و عناوین سخنرانی‌ها، کلیپ و چکیدهٔ سخنرانی‌ها را مشاهده و دانلود نمایند. به مناسبت برگزاری همایش سهروردی و احیاء حکمت فهلوی، دو کتابچه برای علاقه‌مندان آماده شد: یکی متن عربی «رسالهٔ هیاکل النور» شیخ اشراق همراه با ترجمهٔ پارسی خود سهروردی از این رساله و دیگری بخش دوم از کتاب «مقدّمهٔ عمومی بر مطالعهٔ تعالیم هندو» نوشتهٔ رنه گنون و به ترجمهٔ دکتر بابک عالیخانی.

محورهای همایش:

الف- سهروردی و گاهان زردشت
- سهروردی و یشتهای اوستا
- سهروردی و خُرده‌اوستا
ب- سهروردی و دینکرد سوم و چهارم
- سهروردی و زندآگاهی
- سهروردی و اندرزنامه‌های پهلوی
ج- سهروردی و طریقت زروان
- سهروردی و طریقت مهر
- سهروردی و طریقت مزدک
د- سهروردی و کتیبه‌های هخامنشی و ساسانی
- سهروردی و فلسفه تاریخ (نظریه ادوار و اکوار)
- سهروردی و مدینه فاضله
هـ- سهروردی و شاهنامه فردوسی
- سهروردی و هنر و معاری
- سهروردی و فولکلور ایرانی‌اسلامی
و- سهروردی و وحدهٔ الشهود
-سهروردی و وحدهٔ الوجود
- سهروردی و آیین فتوت
ز- سهروردی و حکمت چین
- سهروردی و حکمت هند
- سهروردی و منطق و حکمت اسلامی

سخنرانان و عنوان سخنرانی‌های همایش سهروردی و احیای حکمت فهلوی به قرار زیر بوده است:

غلامرضا زکیانی، نطق افتتاحیه
بابک عالیخانی، پیام دبیر علمی همایش
شهرام پازوکی، سهروردی و تجدید حکمت ایرانی
سید رضا فیض، تجلّی عالم مثال در نگاره تولّد زال
نصرالله پورجوادی، محبت بین انوار قاهره در نزد سهروردی
غلامرضا اعوانی، سهروردی احیاگر تفکر افلاطونی در جهان اسلام
منوچهر صدوقی سها، اسلامی ساختن فلسفه اسلامی فلسفه یونانی وارد را
نجفقلی حبیبی، میراث معنوی حکمت فهلوی در اندیشه و آثار سهروردی
حسن بلخاری قهی، سیمرغ اوستایی، سیمرغ اشراقی
سعید بینای مطلق، بازاندیشی نسبت معقول و محسوس در نزد افلاطون بر مبنای پرسش از چیستی مدرنیته
بابک عالیخانی، سهروردی و مهریشت
شهین اعوانی و دکتر رضا کوهکن، سیمرغ داستان رستم و اسفندیار: در گذر از فردوسی به سهروردی
سعید انواری، شیخ اشراق و نظریه وحدت شهود
رضا کورنگ بهشتی، مضامین فلسفه اشراقی افلاطون در رساله لغهٔ موران سهروردی
اسماعیل رادپور، بررسی تمثیل ودایی خورشید در پرتو فلسفه اشراق
طاهره کمالی زاده، تأویلات اشراقی حکیم سبزواری
مهدی عظیمی، ضرورت بتّاته سهروردی
کلثوم غضنفری و خانم زهرا ثبوت، جایگاه فره و رای در حکمت اشراق
سیماسادات نوربخش ، جایگاه بحث مغالطه در منطق سهروردی
زهرا زارع، بررسی و نقدی بر آرا جان والبریج در حوزه سهروردی پژوهی
مهران رهبری، در جستجوی درویش خرسند: از حکمت ایرانی تا عرفان اسلامی
یانیس اشوتس، بزرگداشت روشنان فلکی در حکمت اشراق
سیداحمد غفاری قره‌باغ، جایگاه هستی‌شناسی نور در اندیشه اشراقی

همایش ملی «بررسی آراء و آثار تیتوس بورکهارت»

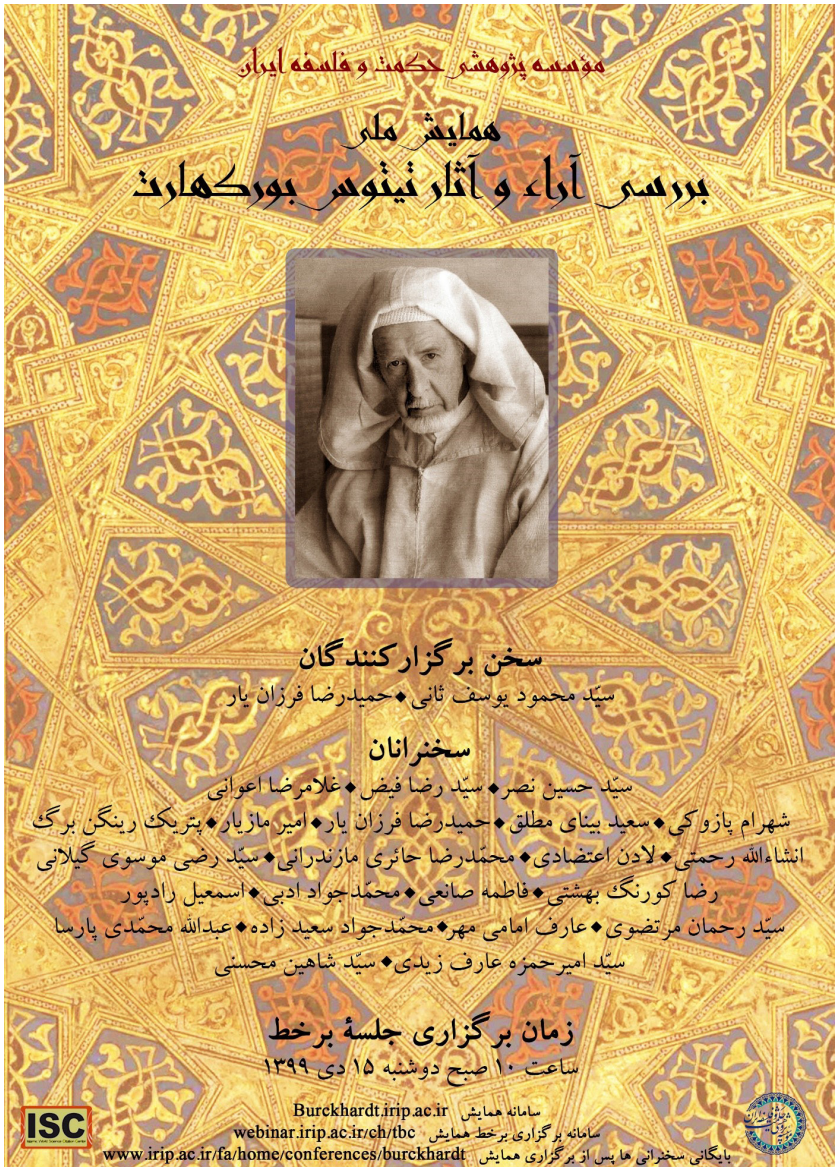

تیتوس ابراهیم عزّالدّین بورکهارت (۱۹۰۸-۱۹۸٤) حکیم متألّه و صاحب‌نظر برجسته در علوم سنّتی و مبانی هنر دینی، در بستری گسترده از مابعدالطّبیعه، علم‌النّفس، عرفان، رمزشناسی، و نقد تجدّد در ابعاد گوناگون آن، آثاری مهم از خود به‌جا گذاشته است. بخش قابل‌توجهی از پژوهش‌ها و آثار بورکهارت به هنر قدسی و سنّتیِ ادیان الهی می‌پردازد؛ در این زمینه او علاوه بر مقالات متعدد دربارهٔ هنر اسلامی چندین کتاب مهم، از جمله کتاب هنراسلامی دارد که زبان و بیانش شاهکاری در تبیین مبانی هنر اسلامی و معرّفی آن است. بدین ترتیب آشنایی با آثار بورکهارت برای هر گونه مطالعهٔ جدی هنر در دورهٔ حاضر ضروری است. برگزاری همایشی برای بررسی و معرفی آراء و آثار بورکهارت می‌تواند گامی در جهت آشنایی بیشتر با میراث علمی و معنوی وی باشد. دبیر علمی این همایش آقای دکتر حمیدرضا فرزان‌یار عضو هیئت علمی دانشگاه سوره و دبیر تخصصی همایش دکتر سیدشاهین محسنی بودند. این همایش در روزهای ۱۵ و ۱٦ دی ماه ۱۳۹۹ به صورت مجازی برگزار شد. لازم به ذکر است که علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به صفحهٔ اختصاصی همایش ملی «بررسی آراء و آثار تیتوس بورکهارت» به این آدرس (https://www.irip.ac.ir/u/13m) ضمن مشاهده سخنرانان و عناوین سخنرانی‌ها، کلیپ و چکیدهٔ سخنرانی‌ها را مشاهده و دانلود نمایند.

محورهای همایش:

آراء و آثار بورکهارت

بورکهارت و حکمت خالده

جهان‌شناسی سنّتی

بورکهارت و عرفان

بورکهارت و نقد تجدد

رمزشناسی

بورکهارت و زیبایی

هنر دینی، هنر قدسی، هنر سنتی

هنر مقدس در شرق و غرب

مبانی معنوی هنر اسلامی

شهر و تمدن سنتی

سخنرانان و عنوان سخنرانی‌های همایش ملی «بررسی آراء و آثار تیتوس بورکهارت» به قرار زیر بوده است:

روز اول

دوشنبه، ۱۵ دی‌ماه ۱۳۹۹

بخش نخست
سیّدمحمود یوسف‌ثانی، نطق افتتاحیهٔ معاون پژوهشی موسسه
حمیدرضا فرزان یار، پیام دبیرعلمی همایش
سیّدحسین نصر، پیام همایش و ابعاد شخصیتی و فکری تیتوس بورکهارت
سیّدرضا فیض، تیتوس بورکهارت در ساحت عرفان ابن‌عربی
بخش دوم
غلامرضا اعوانی، جهان‌شناسی سنتی بورکهارت
سعید بینای مطلق، نسبت جاودانه هنر و حکمت: افلاطون، میرعماد و تیتوس بورکهارت
حمیدرضا فرزان‌یار، تیتوس بورکهارت، حقیقت و هنر
مهندس محمدرضا حائری مازندرانی، سهم بورکهارت در شناخت معماری ایران

دوشنبه، ۱۵ دی‌ماه ۱۳۹۹

بخش نخست
پتریک رینگن برگ، ملاحظاتی چند درباره بورکهارت و هنرهای ایرانی
لادن اعتضادی، تبیین روش تاویلی بورکهارت در تالیف کتاب «شارتر، پیدای کاتدرال»
سیّدرضی موسوی‌گیلانی، مبنای معرفت‌شناختی تیتوس بورکهارت درباره هنر اسلامی و نقد نگرش الگ گرابار
رضا کورنگ بهشتی و دکتر فاطمه صانعی، مقایسه نقد افلاطون بر نوآوری در اصول حاکم در هنر با نقد تیتوس بورکهارت بر ایده نوآوری در هنر مدرن
بخش دوم
محمدجواد ادبی، نگاه کشفی بورکهارت به حروف و تطبیق آن با علم الحروف محی‌الدین ابن عربی
اسماعیل رادپور، تقریر تیتوس بورکهارت از نکاح کیمیاوی روح و نفس
سیّدرحمان مرتضوی، نگاه بورکهارت به معماری اسلامی
محمدجواد سعیدی‌زاده، گزارش، شرح و نقد دیدگاه بورکهارت درباره نگارگری ایرانی
عبدالله محمدی پارسا، بررسی دیدگاه بورکهارت در نوع تاثیرپذیری مستقیم هنر اسلامی از قرآن کریم با تکیه بر هنر خوشنویسی اسلامی
آقای امیرحمزه زیدی، ملاحظاتی در باره کتاب کیمیا، علم جهان، علم جان از تیتوس بورکهارت
سیّدشاهین محسنی، جهان شناسی سنتی وعلم جدید نزد بورکهارت

همایش ملی «فلسفهٔ غرب و ترجمه»

آشنایی ایرانیان با فلسفه‌ی غرب در دوره‌ی جدید از طریق ترجمهٔ کتاب‌هایی از زبان‌های گوناگون اروپایی صورت گرفته است. این ترجمه‌ها متفکران ایرانی را با وجوهی از اندیشه‌ی فلسفی آشنا کرده‌اند و خود سبب‌ساز تأملاتی شده‌اند که فرهنگ فلسفیِ ایرانِ معاصر را شکل می‌دهند. همان‌طور که شکل‌گیری نهضت ترجمه در اواخر قرن دوم هجری، به پدید آمدن فضای فکری جدیدی منجر شد که در آن گروهی از متفکران با آمیختن آنچه از طریق ترجمه‌ی آثار فلسفی یونانیان می‌آموختند با اندیشه‌ها و دغدغه‌های خود، دورانی از شکوفایی فرهنگی را به وجود آوردند، ترجمه‌ی متون فلسفه‌ی جدید غرب نیز در ظهور دغدغه‌ها و دیدگاه‌های گوناگون فلسفی در ایرانِ معاصر نقشی چشمگیر داشته است. همایش «فلسفهٔ غرب و ترجمه» در پی شناخت دقیق‌تر نحوه‌ی مواجهه‌ی ما با فلسفه‌ی غربی از طریق ترجمه‌ها است. آقای دکتر امیرحسین خداپرست عضو هیئت علمی گروه فلسفه غرب دبیر علمی این همایش و آقای محسن آزموده دبیر تخصصی این همایش بودند. این همایش در روزهای ۲۷، ۲۸ و ۲۹ بهمن ماه ۱۳۹۹و به صورت مجازی برگزار شد.

لازم به ذکر است که علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به کانال اختصاصی مؤسسه در وب‌سایت آپارات به این آدرس (https://www.aparat.com/irip.ac.ir) کلیپ سخنرانی‌های همایش ملی «فلسفهٔ غرب و ترجمه» را مشاهده و دانلود نمایند.

محورهای همایش:

- اهمیت، ضرورت و پیامدهای فرهنگی ترجمه‌ی متون فلسفی غرب
- تاریخ ترجمه‌ی متون فلسفی جدید غرب
- چالش‌های مفهومی در ترجمه‌ی متون فلسفی غرب
- بررسی مقایسه‌ای تجربه‌ی ترجمه‌ی متون فلسفی غرب در ایران و دیگر کشورها
- ترجمه‌ی متون غربی در حوزه‌های مختلف دانش فلسفی
- ترجمه‌ی متون کلاسیک فلسفی غرب
- ترجمه‌ی متون فلسفی از زبان‌های غیرانگلیسی
- امکان و اهمیت ترجمه‌ی دوباره از متونِ فلسفیِ ترجمه‌شده
- وضعیت آموزش ترجمه‌ی متون فلسفی
- بررسی درس «متون تخصصی به زبان انگلیسی» در نظام آموزش فلسفه در ایران
- تجربه‌های مترجمان از ترجمه‌ی متون فلسفی غرب
- نقد ترجمه‌های موجود از آثار فلسفی غربی

سخنرانان و عنوان سخنرانی‌های‌همایش ملی فلسفهٔ غرب و ترجمه به قرار زیر بوده است:

افتتاحیه
غلامرضا زکیانی، نطق افتتاحیهٔ رئیس مؤسسه
امیرحسین خداپرست، پیام دبیر علمی همایش
روز اول **سخنران افتخاری**
عبدالکریم رشیدیان، امکان ترجمه و مسئلهٔ مسئولیت
روز اول **پنل اول: فلسفه و ترجمه**
موسی اکرمی، «ترجمهٔ فلسفه» در پرتو «فلسفهٔ ترجمه»
نعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده، ژئوفیلاسوفی و مسئلهٔ ترجمه
بابک برومندفر و حامد حسین پور، نظریات شلایرماخر درباره‌ی ترجمه در بسترِ هرمنیوتیک، دیالکتیک و شهود
مریم قدرتی و آمنه یاری، ارزیابی ترجمه و تفسیر متون فلسفی از دیدگاه هرمنوتیکی پل ریکور
حامد علی‌اکبرزاده، دریدا و ساخت‌گشاییِ ترجمه
مالک شجاعی، رویکرد «ترجمهٔ فرهنگی» به فلسفه علوم انسانی
روز اول **پنل دوم: نسبت ترجمه و اندیشهٔ فلسفی در ایران**
حسین مصباحیان، نسبت ترجمه با مسائل مبتلابه ملی
عاطفه رنجبر دارستانی، بررسی مخالفت میرزا مهدی اصفهانی با ترجمه ی متون فلسفی از زبان یونانی به زبان عربی طی نهضت ترجمه در ابواب الهدی
جواد حیدری، بررسی ترجمه‌ی آثار کلاسیک ایدئولوژی‌های سیاسی در ایران بعد از مشروطه
محمد راسخ، معمای فلسفهٔ حقوق و ضرورت اندیشهٔ اصیل ترجمه به مثابه تعامل

روز دوم سخنرانی افتخاری
حسین معصومی همدانی، نکاتی چند درباره ترجمه متون فلسفی

روز دوم پنل سوم: آسیب‌شناسی ترجمهٔ متون فلسفی به فارسی
سپیده دل‌زنده روی و علی خزاعی فرید، اهمیت مبانی نظری ترجمه در ترجمهٔ متون فلسفی در ایران
کاوه بهبهانی، تنگناهای ترجمهٔ متون فلسفی و تأملاتی در باب برون‌شد
سیدمحمود یوسف‌ثانی، موانع و معدات در ترجمه‌ی متون فلسفه‌ی غرب
روز دوم پنل چهارم: ترجمه یا تفکر؟
میثم محمدامینی، نگاهی به رابطهٔ ترجمهٔ متون فلسفی و تفکر از منظر نظریهٔ معنای استنباط‌گرایانه
مزدک رجبی، دو نگاه توامان: ضرورت بررسی اهمیت ترجمه آثار فلسفی و نقد ترجمه به منزله جایگزینی برای تفکر
مجید پروانه‌پور، خوانشی انتقادی از تز تفکر/ترجمه مراد فرهادپور با تکیه بر هرمنوتیک گادامری (چگونه توجه یک نسل به مشکلات فلسفی معاصر خویش، به تولد نسلی از مترجمان منجر گشته است)

روز سوم سخنرانی افتخاری
شهرام پازوکی، ترجمهٔ تفکر یونانی: ابن‌رشد و هیدگر
روز سوم پنل پنجم: ترجمهٔ مفاهیم و ایده‌های فلسفی
مهدی عظیمی، «فروبُرد»، «فرابُرد»، و «اندربُرد»
اسدالله فلاحی، ترجمه دو اصطلاح «اقترانی» و «استثنائی» در آثار مترجمان غربی
محمد زندی، فلسفهٔ زبان در جامهٔ زبان فارسی (تأملاتی در چند و چون برگردان مباحث فلسفهٔ زبان)
حسین شقاقی، تاملی در ترجمه‌های فارسی اصطلاح naturalism
روز سوم پنل ششم: نقد ترجمه
سروش دباغ، تاملی درباره ترجمه آثار کلاسیک: نمونه موردی «رساله منطقی–فلسفی» لودویگ ویتگنشتاین
اشکان خطیبی، تکثیر تجربهٔ فلسفی: در ترجمهٔ مقدمه و حواشی اتین ژیلسون بر گفتار در روش دکارت
مهدی رعنایی، نگاهی به چند ترجمه از «سنجش خرد ناب»
احسان پویافر، ترجمه به مثابه ی مواجهه‌ی شیوه‌های هستی (باتوجه به آثار ترجمه‌شده مارتین هایدگر در فارسی)
حسین شیخ‌رضایی، منوچهر بزرگمهر و سنت فلسفهٔ تجربی در ایران

همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری»

در گفتگوی بین خداباوران و خداناباوران، مباحث معرفتی و متافیزیکی بسیاری درمی‌گیرد که این همایش از دریچه عقلانیت به این مسائل می‌پردازد. ریشه این گفتگوها به قرن‌ها پیش بازمی‌گردد و در تفکر عقلی و فلسفی، هماره رابطه بین عقلانیت و باور به خدا در قالب یک مسأله مهم مطرح بوده است. هر یک از خداباور و خداناباور، دلایل ایجابی و سلبی اقامه می‌کنند که این همایش، این مسائل را البته بر محور خداناباوری ارزیابی می‌کند. درنتیجه هم اشکالات و چالش‌های عقلی و معرفتی که خداناباوران پیش‌روی خداباوری قرار می‌دهند و هم چالش‌های عقلی و معرفتی پیش‌روی خود خداناباوری در محورهای همایش می‌گنجد. بنابراین مقالات حول مدعاهای سلبی و ایجابی خداناباوران و با رویکردی انتقادی است. آقای دکتر غلامحسین جوادپور عضو هیئت علمی گروه کلام دبیر علمی این همایش و آقای دکتر محمدمهدی فلاح دبیر تخصصی این همایش بودند. این همایش در روزهای ۱۱ و ۱۲ اسفند ماه ۱۴۰۰ به صورت مجازی برگزار شد.

لازم به ذکر است که علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به کانال اختصاصی مؤسسه در وب‌سایت آپارات به این آدرس (https://www.aparat.com/irip.ac.ir) کلیپ سخنرانی‌های همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری» را مشاهده و دانلود نمایند.

محورهای همایش:

۱. چالش‌های مفهومی و تصوری اثبات یا انکار خدا

ـ امکان ارائه تصور واحد از خدا (گشودگی پرسش از خدا)

ـ ادعای عدم وجود خدا براساس عدم تصور درست و فراگیر از او

ـ رابطه خدای فلسفه و برهان با خدای ادیان

ـ رابطه تصور سنتی و مدرن از خدا

ـ ادعای انکار وجود خدا براساس انکار صفات صخدا یا ناسازگاری صفات خدا

۲. پیش‌نیازهای معرفتی استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ اعتبار معرفتی و دلالت متافیزیکی برهان و استدلال

ـ اثبات‌پذیری یا اثبات‌ناپذیری وجود خدا

ـ وظیفه اثبات و پیش‌فرض معرفتی درباب اثبات وجود خدا

ـ تلازم برهان فلسفی با خدای متشخص

ـ امکان یا عدم امکان وجود خدا

ـ واقع‌گرایی دینی، ناواقع‌گرایی دینی و اثبات خدا

۳. امکان معرفت عقلی به وجود یا عدم وجود خدا

ـ توانایی یا ناتوانی عقل نظری در اثبات خدا و حقایق ماوراءالطبیعی

ـ رابطه عدم امکان اثبات عقلی خدا و عدم وجود خدا

ـ شکاکیت، امکان کسب یقین و استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ اثبات‌گرایی (پوزیتیویسم) و امکان استدلال عقلی بر وجود خدا

٤. مبانی کلان توجیه معرفت‌شناختیو باور به وجود یا عدم وجود خدا یا تردید در وجود خدا

ـ درون‌گرایی و برون‌گرایی و استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ قرینه‌گرایی، طبیعت‌گرایی و اخلاق باور و استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ مبناگرایی و انسجام‌گرایی و استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ شهود عقلی، بداهت عقلی و استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

۵. قوای شناختی انسان و اثبات یا انکار وجود خدا

ـ کارکرد جنسیت در استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ کارکرد عواطف در استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ کارکرد هوش و قوای شناختی در استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ کارکرد فضایل و رذایل اخلاقی در استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ کارکرد فضایل و رذایل فکری در استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

٦. تعارض‌های معرفتی در استدلال بر وجود خدا یا عدم وجود خدا

ـ لاادری‌گرایی و نفی حجیت استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا

ـ تکافؤ ادله و جدلی‌الطرفین بودن دلایل به سود یا زیان وجود خدا

ـ اختلاف‌نظر معرفتی درباب وجود خدا

۷. خداباوران و لغزش‌های معرفتی در استدلال‌های فلسفی خداناباوران و شکاکان

ـ مغالطات و چالش‌های معرفتی در استدلال‌ها علیه وجود خدا

مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران

همایش بین‌المللی
عقلانیت، خداباوری و خداناباوری

International Conference of
Rationality, Theism and Atheism

محورهای همایش

- چالش‌های مفهومی و تصوریِ اثبات یا انکار خدا
- پیش‌نیازهای معرفتیِ استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا
- امکان معرفت عقلی به وجود یا عدم وجود خدا
- مبانی کلان توجیهِ معرفت‌شناختی و باور به وجود یا عدم خدا یا تردید در وجود خدا
- قوای شناختی انسان و اثبات یا انکار وجود خدا
- تعارض‌های معرفتی در استدلال بر وجود یا عدم وجود خدا
- خداباوران و لغزش‌های معرفتی در استدلال‌های فلسفیِ خداناباوران و شکاکان

اعضای کمیته علمی

- ریچارد سوئین‌برن
- آلوین پلانتینگا
- چالرز تالیافرو
- غلامرضا زکیانی
- محمد لگنهاوزن
- محمد سعیدی‌مهر
- محسن جوادی
- رضا اکبری
- سیدمحمود یوسف‌ثانی
- رسول رسولی‌پور
- عباس یزدانی
- مهدی اخوان
- سیدعلی طالقانی
- ابراهیم آزادگان
- جلال پیکانی
- میثم توکلی‌بینا
- عبدالله محمدی
- غلامحسین جوادپور

مهلت ارسال چکیده: ۱۳۹۹/۷/۳۰ مهلت ارسال مقالات: ۱۳۹۹/۹/۳۰ تاریخ برگزاری: اسفندماه ۱۳۹۹

۰۹۱۲۶۰۴۸۸۹۳ تارنما: http:// RTA.irip.ac.ir رایانامه: RTA@irip.ac.ir

عنوان پنل: طبیعت‌گرایی و فوق‌طبیعت‌گرایی مدیر پنل: میثم توکلی‌بینا		
۱	میثم توکلی‌بینا	طرح‌مندی چیست؟ بررسی دیدگاه طرفداران طراحی هوشمند
۲	نیما نریمانی	بستار فیزیکی و استدلال به سود طبیعت‌گرایی؛ یک بررسی انتقادی
۳	زهرا زرگر	آیا طبیعت‌گرایی منجر به شکاکیت می‌شود؟ نقد و تحلیل استدلال تکاملی پلنتینگا در دفاع از خداباوری
٤	حامد مقتدری محمدجواد رئوف‌پناه	مدل عاملیت دوگانه در الاهیات تومیستی برای تبیین فعل الهی در زمینهٔ طبیعت‌گرایی خداباورانه
٥	سیدمحمدرضا حسینی لواسانی	تفاوت به‌کارگیری اصل دلیل کافی و یا علیّت در براهین کیهان‌شناختی اثبات خدا
٦	محمدطاها کرمی	اصل دلیل کافی ضعیف، تلاش نافرجام گیل و پراس

عنوان پنل: ندانم‌انگاری و اختلاف‌نظر معرفتی دینی **مدیر پنل: سیدعلی طالقانی**		
۱	سیدعلی طالقانی	ندانم‌انگاری روان‌شناختی و ندانم‌انگاری معرفت‌شناختی: سازگاری با خداباوری
۲	شهرام شهریاری	وظایف معرفتی آگنوستیک
۳	جلال عبدالهی	بررسی همتایی طرفین اختلاف‌نظر درباره وجود خدا: عدم احراز همتایی
٤	امیرمحمد امامی	معرفت‌شناسی و اختلاف‌نظر و ملاحظات الاهیاتی عملی

عنوان پنل: استدلال‌های فلسفی خداناباوری (۱) **مدیر پنل: جلال پیکانی**		
۱	جلال پیکانی	آیا فهم عامه از مسأله شرّ آن را به‌مثابهٔ استدلالی به‌سود خداناباوری می‌یابد؟ مطالعه‌ای برمبنای فلسفه مبتنی بر آزمون
۲	رضا صادقی سیدمهدی بیابانکی	مسئلهٔ شر، چالشی برای خداناباوری
۳	حسین خطیبی	تصور شلنبرگ از خداوند: بررسی پیش‌فرض‌های الاهیاتی استدلال مبتنی‌بر اختفای الاهی علیه وجود خداوند
٤	کامران قیوم‌زاده	ارزیابی نقصان استدلال‌های فلسفی مسئله شر: نقد و بررسی دیدگاه ون‌اینواگن

عنوان پنل: مسائل و ملاحظات مفهومی و تصوری درباب خدا **مدیر پنل: فرح رامین**		
۱	فرح رامین	تأملی در مفهوم خدا از منظر گراهام اپی
۲	حسین عشاقی	رابطه برهان و تعریف خدا
۳	محمدرضا بیات	نسبت میان خدای متون مقدس در ادیان ابراهیمی با دیدگاه‌های فلسفی
٤	سعید انواری	آیا انتخاب و پذیرش خدا به سلیقه ما بستگی دارد؟

عنوان پنل: استدلال‌های فلسفی خداباوری مدیر پنل: عباس یزدانی		
۱	عباس یزدانی	استدلال استقرائی تأییدی سوئین‌برن به‌مثابه بهترین تبیین خداباوری در برابر تبیین‌های خداناباوری
۲	علی لاریجانی	استعلای براهین انتولوژیک فلاسفه غرب در نظام صدرایی
۳	محمدابراهیم باسط	احساس خدا یا اثبات خدا: نقدی بر تفسیر متافیزیکی از برهان تجربهٔ دینیِ شلایرماخر
٤	علیرضا ملااحمدی	امکان‌سنجی و اعتبار معرفت‌شناختیِ استدلال اخلاقی بر وجود خدا برمبنای نظریهٔ فطرت آیت‌الله شاه‌آبادی

عنوان پنل: استدلال‌های فلسفی خداناباوری (۲) مدیر پنل: مهدی اخوان		
۱	مهدی اخوان	مغالطات ادلهٔ پیامبرستیزیِ عقل‌گرایانهٔ زکریا رازی؛ ربط و نسبت نبوت و حکمت خداوند نیمه‌راه الحاد در دئیسم رازی و نیمه‌راه ایمان در نقد عقل کانت
۲	منصور نصیری	دسته‌بندی انواع استدلال‌های خداناباوری
۳	سیدحسن حسینی	بررسی و نقد ادلهٔ اصلی اتئیسم با تأکید بر دیدگاه‌های گراهام اپی
٤	سید امیرمحمد موسوی جشنی سیدصدرالدین موسوی	نقد درون‌ماندگار روش‌شناسی خداناباوران برجسته: موردپژوهی دیوید هیوم

عنوان پنل: قوای شناختی و غیرشناختی و باور به خدا یا عدم آن مدیر پنل: نعیمه پورمحمدی		
۱	نعیمه پورمحمدی میثم فصیحی رامندی	آیا ما انسان‌ها از نظر شناختی خداباور شهودی هستیم؟
۲	جواد درویش آقاجانی	آیا علومِ شناختیِ دین، شواهدی به نفع معرفت‌شناسی اصلاح‌شده در باور به وجود خداوند ارائه می‌کند؟ بررسی موردی دیدگاه جاستین بَرِت در علومِ شناختیِ دین و آلوین پلنتینگا در معرفت‌شناسی اصلاح‌شده
۳	مجید فوطه‌بافان	انگاره معرفت فطریِ اضطراری در کلام نخستین امامیه و چگونگی سازگاریِ آن با خداناباوریِ غیرلجوجانه
٤	محمدجواد ادبی	من نیز خداناباور «بودم»؛ تغییر قوای شناختی ساحران در ایمان آوردن به حضرت موسی(ع)؛ بررسی امکان معرفت‌زایی حضرت الخیال ناظر به خداباوری در فتوحات مکیه و فصوص‌الحکم ابن عربی

عنوان پنل: کارکردها و چالش‌های استدلال فلسفی درباب خدا مدیر پنل: عبدالله محمدی		
۱	عبدالله محمدی	چالش میان ضرورت تصدیق و واقع‌نمایی در براهین اثبات خدا
۲	رضا محمدزاده	اثر مشاهده‌گر، مبنای تمایز توجیه صدق از توجیه باور در محتوای گزاره‌های خداباورانه (با الهام از چارچوب‌های نظری سینوی)
۳	محمدحسین منتظری	بازخوانی طریقِ فراموش‌شده «دلالت» در معقولیت خداباوری
٤	مهدی عبدالهی	از سوبژکتیویسم کانت به ناواقع‌گروی کیوپیت

سخنرانان و عنوان سخنرانی‌های بخش انگلیسی به قرار زیر بوده است:

Panel Title: Critique of Ontological argument

Panel Chair: Muhammad Saeidimehr

	Lecturer	Title
۱	Cornel Hertogh	Anselm's Ontological Argument Reconsidered As a Religious Thought Experiment
۲	Michael Bauwens	Exploring the argument for God from truth
۳	Javier Perez-Jara	The God-question(s) and the Ontological Dimensions of Being
٤	Hannes Schumacher	Divine inexistence and the ontological argument

Panel Title: Rationality of religious belief/disbelief

Panel Chair: Rasoul Rasoulipour

	Lecturer	Title
۱	Rik Peels	Can Atheism Be Properly Basic?
۲	Philip Hopkins	In the Absence of Evidence: Mill and James against Hume's "On Miracles" in Conversation with Ancient Voices and Sacred Texts
۳	Mark Boespflug	Experts and Laity: What the Social Epistemology of Science and Religion Reveals About Their Relationship
٤	Mohsen Javadi	Definition of Faith and the Question of Rationality of Theism
٥	Rasoul Rasoulipour	Plantinga and Marx/Freud De Jure Challenge to Theistic Belief

Panel Title: On (ir)rationality of Atheism

Panel Chair: Kelly Clark

	Lecturer	Title
۱	Kelly James Clark	Atheism and inferential thinking
۲	Alireza Kazemi	What Can Evil (Rationally) Test?
۳	Kyle Moore	Non-rational foundations of atheism in the early Kojève
٤	Safaruk Chowdhury	Prior Cognitive Information and An Islamic Argument from Reason
٥	Zeinab Salari	On Preferring God's Non-Existence

Panel Title: On (ir)rationality of Atheism **Panel Chair:** Kelly Clark		
	Lecturer	**Title**
١	Kelly James Clark	Atheism and inferential thinking
٢	Alireza Kazemi	What Can Evil (Rationally) Test?
٣	Kyle Moore	Non-rational foundations of atheism in the early Kojève
٤	Safaruk Chowdhury	Prior Cognitive Information and An Islamic Argument from Reason
٥	Zeinab Salari	On Preferring God's Non-Existence

Panel Title: Critique of God-World relation **Panel Chair:** Ebrahim Azadegan		
	Lecturer	**Title**
١	Muhammad Legenhausen	Inferentialism and Divine Necessity
٢	Andrew Loke	The Kalam Cosmological Argument and the Rationality of Theism
٣	Saeed Masoumi	Some Comments on the Kalam Cosmological Argument and the First Instance of Time
٤	Hamed Bikaraan-Behesht	The Conflict between Theism and Naturalism: Methodological or Metaphysical?

Panel Title: Problems of traditional theistic arguments **Panel Chair:** Reza Akbari		
	Lecturer	**Title**
١	Aleksandar Novakovic	Why we do not need demonstrative proof for God's existence to know that God exists: Robert Nozick's case for the existence of God
٢	Reza Bakhshayesh	Kant from Agnosticism to Theism
٣	Lara Scaglia	Critique, reason, tradition. Kant and Al-Jabri on the possibility of reasonable belief in God
٤	Mojgan Khalili	Epistemic and Metaphysical Possibility or Impossibility of God's Existence according to Wittgenstein

Panel Title: Problems concerning God's Attributes **Panel Chair:** Ebrahim Azadegan		
	Lecturer:	**Title:**
١	Ebrahim Azadegan	Abraham's Plead with God
٢	Jacob Quick	In Defense of the (Non-)Existence of God: The Rationality of Christian Mystical Theism
٣	Jamie Benjamin Turner	inferential vs non-inferential interpretation of divine attributes in the Islamic tradition
٤	Ehsan Karimi Torshizi Hedieh Yaghubi Bojmaeh	The Bi-lā Kayfa Doctrine: Theological-Philosophical Perspectives

پیتر ون‌اینواگن در اختتامیه همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری»، سه‌شنبه ۱۲ اسفند ساعت ۱۸:۲۰، سخنرانی کرد.

به گزارش دبیرخانه همایش بین‌المللی عقلانیت، خداباوری و خداناباوری، در اختتامیهٔ این همایش (سه‌شنبه دوازدهم اسفندماه) استاد برجستهٔ فلسفه دین، پیتر ون‌اینواگن به ایراد سخنرانی پرداخت. عنوان سخنرانی او «آیا خدا فرضیه‌ای غیرضرور است؟» نام داشت.

به گزارش دبیرخانه همایش بین‌المللی عقلانیت، خداباوری و خداناباوری، در نخستین روز این همایش (دوشنبه یازدهم اسفندماه) استاد برجسته فلسفه دین، ریچارد سوئین‌برن با عنوان «نکاتی دربارهٔ این که چرا کانت و هیوم در ردّ الاهیات طبیعی به خطا رفتند» سخنرانی کردند.

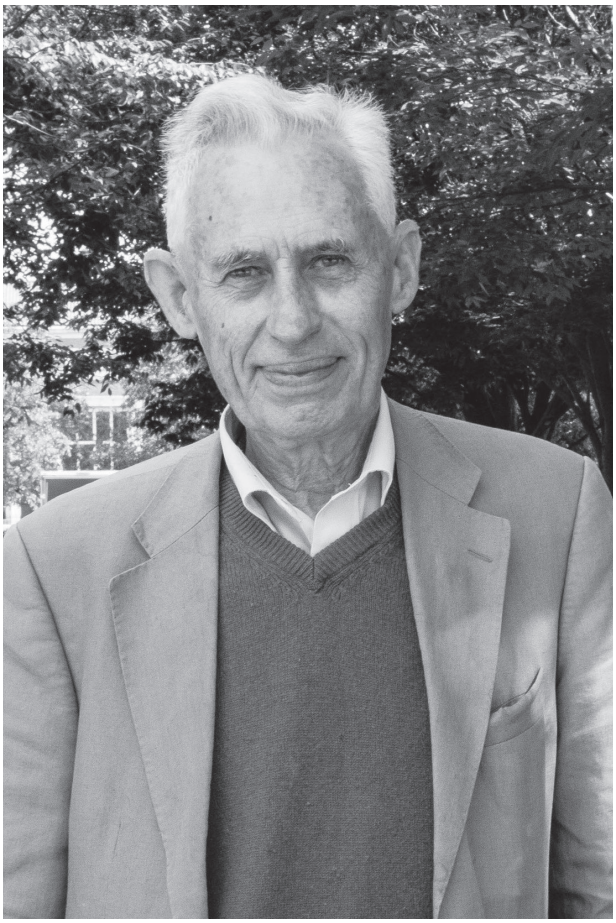

پیش از برگزاری این همایش، چهار پیش‌نشست تخصصی با مشارکت مراکز مهم علمی داخلی و بین المللی برگزار شد.

لازم به ذکر است که علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به کانال اختصاصی مؤسسه در وب‌سایت آپارات به این آدرس (https://www.aparat.com/irip.ac.ir) کلیپ سخنرانی پیش‌نشست‌های همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری» را مشاهده و دانلود نمایند.

نخستین پیش‌نشست همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری»

نخستین پیش‌نشست همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری» با عنوان «خداباوری و چالش‌های پیش‌رو» روز دوشنبه ۲۰ بهمن ماه ۱۳۹۹ از ساعت ۱۸ تا ۲۰ با مشارکت دانشگاه خوارزمی و انجمن فلسفه دین برگزار شد. در این پیش‌نشست، جناب آقای دکتر رسول رسولی‌پور بر محور «سهم معرفت‌شناسان درون‌گرا و برون‌گرا در عقلانیت باور دینی»، سرکار خانم دکتر غزاله حجتی درباره «باور دینی و چالش اختلاف‌نظر»، جناب آقای

دکتر علی‌رضا درّی نوگورانی ذیل عنوان «گواهی گزاره‌های دینی و چالش عقلانیت» و سرکار خانم دکتر سعیده فخار نوغانی بر محور «عقلانیت فضیلت‌محور و باورهای دینی» سخنرانی داشتند.

دومین پیش‌نشست همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری»

دومین پیش‌نشست همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری» با عنوان «رابطه دین و خداباوری با علم در دوران تمدن اسلامی» روز دوشنبه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۹۹ از ساعت ۱۶ تا ۱۷:۳۰ با مشارکت دانشگاه شریف برگزار شد. در این پیش‌نشست، دکتر دتلف کوینترن از دانشگاه استانبول و برمن آلمان سخنرانی کردند و دبیر نشست هم خانم مریم فرحمند بودند.

سومین پیش‌نشست همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری»

سومین پیش‌نشست همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری» با عنوان «نقد خداناباوری در کلام نخستین امامیه» روز یکشنبه ۳ اسفند ماه ۱۳۹۹ ساعت ۱۲:۳۰ با مشارکت دانشگاه باقرالعلوم برگزار شد. در این پیش‌نشست سیدعلی طالقانی عضو هیئت علمی دانشگاه باقرالعلوم تحت عنوان «روش و رویکرد امام رضا (ع) در نقد خداباوری» و محمدحسین منتظری عضو هیئت علمی دانشگاه تهران تحت عنوان «نقدهای معرفت‌شناختی امام صادق (ع) به خداناباوران» سخنرانی خود را ارائه کردند.

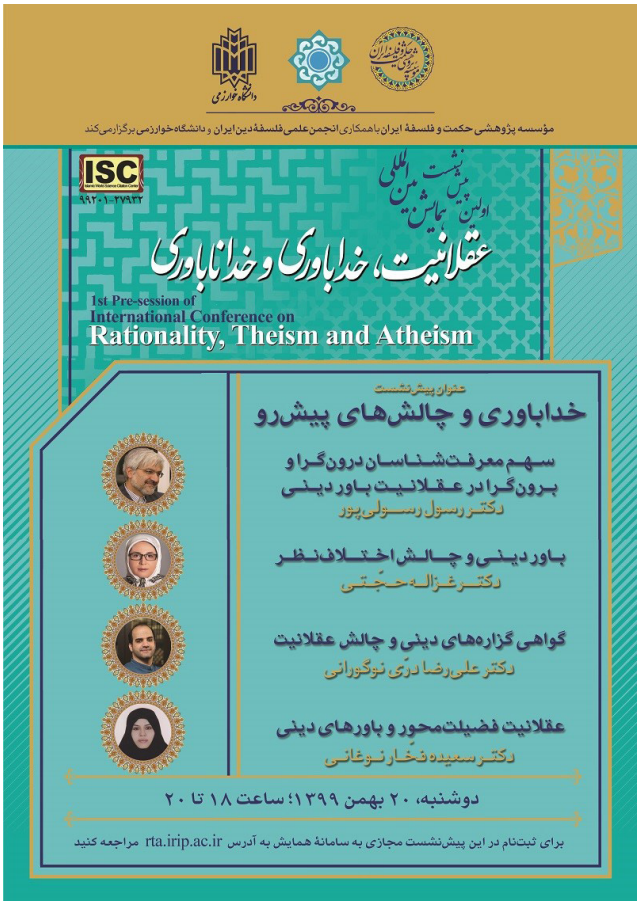

سخنرانان و عناوین سخنرانی دومین پیش‌نشست

سخنرانان و عناوین سخنرانی سومین پیش‌نشست

سخنرانان و عناوین سخنرانی دومین پیش‌نشست

چهارمین پیش‌نشست همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری»

چهارمین جلسه از مجموعهٔ پیش‌نشست‌های همایش بین‌المللی «عقلانیت، خداباوری و خداناباوری» به همت مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران و دانشگاه امام صادق روز دوشنبه، مورخ ٤ اسفند ۱۳۹۹ ساعت ۱۸ تا ۲۰ برگزار شد.

در این پیش‌نشست جناب آقای دکتر حسین هوشنگی تحت عنوان «کانت و مواجهه با مسئلهٔ خداشناسی»، جنبا آقای دکتر رضا محمدزاده تحت عنوان «مواجههٔ ابن‌سینا با مسئلهٔ خداباوری» و جناب آقای دکتر مهدی سپهری تحت عنوان «شناخت‌پذیری و شناخت‌ناپذیری خداوند از دیدگاه علامه طباطبائی» سخنرانی کردند و نشست توسط جناب آقای دکتر مجید احسن مدیریت شد.

اخبار حوزهٔ معاونت اداری و مالی

مدیریت اداری

مطابق مصوبهٔ هیئت امناء در تاریخ ۱۳۹۲/۰۲/۱۰، تشکیلات تفصیلی مؤسسه شامل ۸٤ پست هیئت علمی و ۹٦ پست غیر هیئت علمی می‌باشد. در حال حاضر، وضعیت نیروی انسانی مؤسسه در سال ۱۳۹۹ به قرار زیر می‌باشد.

عنوان	دکتری	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کاردانی و پایین تر	جمع کل	تعداد پست‌ها
هیئت علمی	۲۷	۰	۰	۰	۲۷	۸٤
دفتر ریاست؛روابط عمومی و نظارت و ارزیابی	۱	۳	۳	۱	۸	۲۹
حراست	۰	۰	۲	۵	۷	۱۲
معاونت پژوهش و تحصیلات تکمیلی	۲	۸	۰	۰	۱۰	۳۱
معاونت مالی و اداری	۰	۵	۲	۱	۸	۲٤
جمع کل	۳۰	۱٦	۷	۷	٦۰	۱۸۰

اهم فعالیت‌های مدیریت امور اداری در سال ۱۳۹۹ بدین قرار بوده است:

- صدور ابلاغ اعضای هیئت اجزایی و برنامه‌ریزی به منظور تشکیل دائمی جلسات
- برگزاری جلسهٔ مشترک کارمندان به منظور انتخاب نمایندهٔ کارمندان برای جلسهٔ هیئت اجرایی
- اعمال احکام جدید وزارت علوم در دی ماه
- تهیهٔ بن کتاب برای نمایشگاه مجازی کتاب تهران
- برگزاری جلسهٔ تقدیر و تشکر از کارمندان نمونه و بازنستهٔ
- ارسال گزارش‌های اضافه‌کار، پرداخت حقوق، هزینه غذا، ایاب و ذهاب به امور مالی
- آماده‌سازی و ارسال گزارش‌های مورد و درخواستی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- نظارت بر کلیهٔ امور خدماتی
- استقرار دستگاه جدید حضور و غیاب (شناسایی از طریق چهره)
- محاسبهٔ ذخیره مرخصی استحقاقی کارکنان و صدور برگه مرخصی سالیانه
- اعمال تغییرات ساعت‌های ماه مبارک رمضان و تعطیلات تابستانی و عید و تعطیلات توافقی و تشویقی به صورت به‌روزشده و ثبت در دستگاه حضور و غیاب
- انجام کلیهٔ امور خدماتی مؤسسه شامل پذیرایی، نظافت، باغبانی، آبیاری، نگهداری فضای سبز، ...

مدیریت مالی

اهم فعالیت‌های مدیریت امور مالی در سال ۱۳۹۹ به شرح زیر می‌باشد:

- تأمین اعتبار اسناد حسابداری، قراردادهای پژوهشی،...
- تهیه و تنظیم بودجهٔ پیشنهادی بر اساس اطلاعات و فرم‌های بودجهٔ ارسالی از سوی سازمان مدیریت؛
- تهیه و تنظیم بودجهٔ تفصیلی و اصلاحیهٔ بودجه جهت ارائه به هیئت امناء و ارسال آن از سامانهٔ بودجهٔ تفصیلی به وزارت متبوع و پیگیری تا زمان تأیید و ارسال به مؤسسه؛
- برگزاری جلسات هماهنگی جهت جذب اعتبارات؛
- تهیه و تنظیم صورت‌های مالی ماهیانه و سالیانه طبق استانداردهای مصوب.

همچنین، عملکرد تحقیقاتی شامل حق سخنرانی، حق‌الترجمه، حق‌التحقیق و پروژه‌های تحقیقاتی از محل اعتبار عمومی و اختصاصی و خرید کتاب به شرح جدول زیر می‌باشد. لازم به ذکر است که درصد عملکرد هزینه‌های تحقیقاتی از کل عملکرد عمومی و اختصاصی سال ۱۳۹۹ به میزان ۱۱,٦ درصد می‌باشد.

ردیف	عنوان	عملکرد ۱۳۹۹- مبالغ به میلیون ریال
۱.	حق التحقیق و پروژه‌های تحقیقاتی	۴۲۵۳
۲.	گرنت و فناوری پشتیبانی	۴،۲۳۰
۳.	حق الزحمهٔ راهنمایی داوری و مشاوره دکترا	۴۱۵
٤.	برگزاری سمینارها و جلسات و کارگاه‌های آموزشی	۲،۴۱۳
٥.	خرید کتب و نشریات و چاپ و انتشار کتاب	۲،۱۹۹
٦.	سایر هزینه‌های تحقیقاتی	۲،۸۰۷
	جمع کل	**۱٦۳۱۷**

خلاصه عملکرد مالی مؤسسه از محل تخصیص اعتبارات سال ۱۳۹۹

ردیف	عنوان	بودجه سالانه	عملکرد در سال ۱۳۹۹
۱.	اعتبار هزینه ای عمومی - حقوق و مزایا و سایر هزینه ها	۹۷۸۷۳	۹٥٤٥٦
۲.	درآمد اختصاصی -هزینه ای	۳۸۱۱۹	۳۷۸٦۹
۳.	درآمد اختصاصی -تملک دارایی سرمایه ای	۸۰۰۰	٥٥۹۳
٤.	طرح تعمیرات اساسی وخرید تجهیزات و ماشین الات	۲٥۸۷	۲۱۱٦
	جمع	۱٤٦٥۷۹	۱٤۱۰۳٤

باغ فلسفه

برنامه‌ریزی برای بازگشایی باغ فلسفه

مؤسســه پژوهشــی حکمت و فلســفهٔ ایران شامل دو ســاختمان قدیمی است که به ثبت ملی رسیده‌اند و محل تأسیس نخستین آکادمی فلسفه در ایران می‌باشند. ساختمان مرکزی مؤسسه که محل استقرار دفتر رئیس، معاونین، سالن دکتر نصر و کتابخانهٔ مؤسسه می‌باشد به سال ۱۳۱۷ شمسی با ۱۱۶۷ مترمربع زیربنا و توسط لقان‌الدوله اطهم ساخته شد که در سال ۱۳۵۲ شمسی به منظور تأسیس انجمن فلسفه خریداری شده است. دومین ساختمان تاریخی مؤسسه که محل برگزاری کلاس‌ها و جلســات می‌باشد در سال ۱۳۱۹ شمسی توسط خانوادهٔ القانیان ساخته شد که در نهایت به ســال ۱۳۵۵ شمسی توسط انجمن خریداری شده اســت. این دو ساختمان تاریخی در ســال ۱۳۸۱ شمسی به ثبت ملی رسیده است. نظر به محل استقرار ساختمان‌های تاریخی مؤسســه که باغی مشجر است، این تدبیر اندیشیده شده که با بازگشایی این مجموعه در ایام نوروز ســال ۱۴۰۰ امکان بازدید علاقه‌مندان از باغ مؤسسه فراهم آید. معاونت مالــی و اداری با فراهم آوردن زیرســاخت‌های اولیه امــکان این مهم را فراهم آورده اســت. همچنین، مؤسسه پژوهشــی حکمت و فلسفهٔ ایران در نظر دارد تا در ســال آینده قدمی در مســیر تأسیس نخستین موزهٔ فکر در ایران تحت عنوان باغ–موزهٔ فلســفه بردارد تا خلاء موجــود در این زمینه را مرتفع گرداند.

سایر فعالیت‌ها

تجمیع دفتر اعضای غیرهیئت علمی

تجمیع و تمرکز کارمندان مؤسسه در ساختمان اصلی یکی دیگر از فعالیت‌های بخش اداری-مالی بوده است. این تجمیع به منظور بازکردن فضای بیشتر برای برگزاری جلسات و نشست‌ها، فراهم‌کردن فضایی جدید برای تأسیس باغ-موزهٔ فلسفه و همچنین شفافیت و ارتقای کیفیت کارکرد کارمندان اداری بوده است.

احیاء و بازسازی واحد روابط عمومی و امور بین‌الملل

در راستای تحقق رسالت مؤسسه، احیاء و بازسازی واحد روابط عمومی و امور بین‌الملل در دستورکار قرار گرفت و مؤسسه با جذب دو نیروی جدید، یکی در قالب فراخوان و دیگری در قالب جذب سرباز امریه، مسیر جدیدی را در این عرصه آغاز کرد. همچنین، به منظور استقرار نیروهای روابط عمومی، واحد کوچکی که پیش‌تر به این واحد اختصاص داشت، بازسازی شد و متراژ آن از ۷ مترمربع به ۳۹ مترمربع افزایش پیدا کرد.

واگذاری پژوژهٔ راه‌اندازی کافه-فلسفه

با تصویب هیئت امناء مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران، واحدهای بلااستفاده در بخش جنوبی مؤسسه، که مشرف به خیابان نوفل لوشاتو بودند، به منظور تأسیس کافه-کتاب فلسفه به بخش خصوصی واگذار گردید که بازسازی آن از بهمن‌ماه ۱۳۹۸ آغاز شد. کافه-کتاب فلسفه مصادف با دههٔ فجر انقلاب اسلامی سال ۱۳۹۹ با حضور رئیس مؤسسه و شهردار منطقهٔ ۱۱، دکتر آبادیان، افتتاح شد.

تدوین و اصلاح فرآیندها

طراحی و تدوین فرآیندهای کلان سازمانی در مؤسسه از میانهٔ سال ۱۳۹۸ در دستور کار قرار گرفت که با بررسی‌های مفصل و کارشناسی در اواخر سال ۱۳۹۹ به بار نشست. هدف اصلی طراحی و تدوین فرآیندهای کلان سازمانی، احصاء، مستندسازی و مدل-سازی فرایندهای مؤسسه پژوهشی فلسفه و حکمت با استفاده از استاندارد BPMN2.0 و با الگوبرداری از چارچوب دسته‌بندی فرایند APQC/ PCF است که موجب انجام کارها طبق استاندارد مدون و امکان ارزیابی کارایی فرایند و بهبود آن را فراهم می‌کند.

اهداف فرعی

۱-شناسایی، طبقه بندی و بهبود فرآیندهای مؤسسه و نقش هر واحد در اجرای فرایند

۲-شناسایی ارتباطات درون‌سازمانی و برون‌سازمانی

۳-کمک به افزایش هماهنگی بخش‌های مختلف مؤسسه

٤-کمک به مؤسسه جهت افزایش سرعت اجرای سیکل فرآیندها

٥-کاهش هزینه های مازاد مؤسسه به علت پیچیدگی فعالیت ها

٦-کمک به ایجاد امکان برقراری ارتباط مستحکم بین فعالیت‌های روزمره و اهداف استراتژیک

۷-کمک به مؤسسه جهت استخراج و احصاء مشکلات و گلوگاه‌ها و تلاش جهت رفع آن‌ها
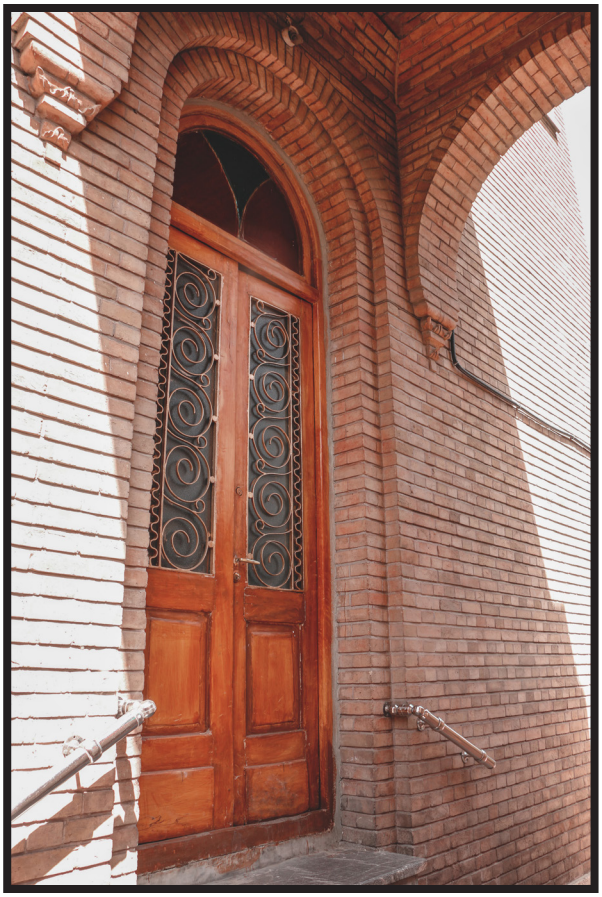
۸-تسهیل و ایجاد زیربنایی برای تبدیل فرایندها از دستی به اتوماسیون.